

**MOJA MAŁA OJCZYZNA
SUDETY ZACHODNIE**

Patronat honorowy:

PREZYDENT MIASTA JELENIEJ GÓRY

Patronat medialny:

2013 – 2022

Dofinansowanie w latach: 2010-2016 i 2018-2021

Przygotowanie i opracowanie publikacji
KATARZYNA PITERA

Redakcja
Regina Chrześcijańska

© Moja Mała Ojczyzna, 2022

Moja Mała Ojczyzna Sudety Zachodnie

Wiem, gdzie mieszkam...

2017-2022

cz. II

Są w życiu takie miejsca, w których chciałoby się zawsze być...

Są w życiu takie rzeczy, o których tylko można śnić...

*Są w życiu takie chwile,
o których chce pamiętać się przez cały czas...*

Są w życiu takie tajemnice, jakie każdy by chciał znać...

Są w życiu przekonania, w jakich zawsze chciałoby się trwać...

*Są takie osoby, które potrafią odmienić życie,
to właśnie takie osoby kocha się najbardziej i nad życie*

***Za wielkie serce, wsparcie i profesjonalizm
przyjaciółom i koordynatorom projektu
„Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie”
Dziękuję ☺ Kasia Pitera***

Kim bym była dzisiaj, gdyby nie ludzie, których spotkałam;
Kim bym była dzisiaj, gdyby nie rady, które od nich usłyszałam;
Kim bym była, na pewno nie tym, kim się stałam.

ORGANIZATOR

Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych im. Unii Europejskiej

w Jeleniej Górze

Joanna Marczevska

DYREKTOR SZKOŁY

Kazimiera Kasia Pitera

AUTOR I KOORDYNATOR PROJEKTU

Ewa Steyer-Machajska

KOORDYNATOR SZKOLNY

WSPÓŁORGANIZATOR

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze

Tulita Izabela Zaprucka

DYREKTOR

Aneta Sikora-Firszt

KOORDYNATOR

INSTYTUCJE I OSOBY WSPIERAJĄCE

Regina Chrzescijanska

Właścicielka Wydawnictwa Regionalnego „AD REM”

Sabina Jabaka

Kierownik Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szklarskiej Porębie

Krzysztof Tecza

Prezes Oddziału PTTK Sudety Zachodnie, przewodnik górski

Krzysztyna Szychowska

Przewodnik górski sudecki

KOORDYNATORZY PROJEKTU:

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE:

- I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego – Agnieszka Słowik
- II Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida – Anna Koziara, Ania Ziętek
- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych – Małgorzata Pawlak
- Zespół Szkół Elektronicznych – Sylwia Sawicz
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych im. Unii Europejskiej
– Kazimiera Pitera, Ewa Steyer – Machajska
- Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 im. Stanisława Staszica
– Edyta Rząsa, Anna Drobna
- Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych
– Marzena Owsiana-Czepiel, Paweł Dernoga
- Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego
– Magdalena Baniewska
- Zespół Szkół Technicznych „Mechanik” – Piotr Wilk, Aneta Palińska

SZKOŁY PODSTAWOWE:

- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bolesława Chrobrego – Monika Lisowska-Lach
- Szkoła Podstawowa nr 6 im. Włodzimierza Puchalskiego – Ania Liskiewicz
- Szkoła Podstawowa nr 10 im. Marii Skłodowskiej-Curie – Dagmara Jasińska
- Szkoła Podstawowa nr 11 im. Fryderyka Chopina – Kazimierz Bielawski
- Szkoła Podstawowa nr 15 im. Bronka Czecha – Karolina Jankowska

„Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie. Wiem, gdzie mieszkam”, a podstawa programowa MEiN:

Wprowadzenie regionalizmu, koncentrującego się na pielęgnowaniu i rozwijaniu dziedzictwa kulturowego w regionie, do systemu szkolnictwa, to przede wszystkim kształtowanie etycznego stosunku do małej ojczyzny, wydobywanie w procesie edukacyjnym i wychowawczym wartości jakie tkwią w przyrodniczym, kulturowym i społecznym otoczeniu ucznia. Podstawa programowa kształcenia ogólnego w szkole dotycząca edukacji regionalnej według Ministerstwa posiada następujące cele:

- poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu,
- rozwijanie wartości rodzinnych związanych z wartościami kulturowymi wspólnoty lokalnej,
- rozwój postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej,
- rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu i jej związkach z kulturą narodową,
- kontakt ze środowiskiem lokalnym w celu wytworzenia bliskich więzi i zrozumienia różnorodnych przynależności człowieka,
- ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej przez rozwój tożsamości regionalnej,
- rozwijanie wiedzy o historii regionu w powiązaniu z tradycjami własnej rodziny,
- poznawanie własnego regionu, w tym dziedzictwa kulturowego, jako części Polski i Europy,
- pogłębianie więzi ze swoim środowiskiem, regionem, krajem,

- kształtowanie tożsamości regionalnej w kontekście wartości narodowych i europejskich,
- przygotowanie do dojrzałego życia w strukturach regionalnych, narodowych, państwowych i europejskich,
- rozwijanie szacunku wobec innych wspólnot regionalnych, etnicznych i narodowych.

Do głównych celów edukacji regionalnej należy według założeń programowych „kształtowanie poczucia własnej tożsamości nie jako postawy separacji, ale jako fundamentu tworzenia postaw otwartych, liberalnych, nastawionych na pluralizm różnych ludzkich kultur i ich zrozumienie”.

Źródło:

EDUKACJA REGIONALNA W SZKOLE. -MODEL EDUKACYJNY. mgr LIDIA NOWAK-KWIATKOWSKA Ośrodek Rozwoju Edukacji <http://zasobyip2.ore.edu.pl/uploads/publications/731f8214678150f2b126bd94616ce2b0>

Informacja o projekcie

Społeczny projekt edukacyjny „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie. Dla siebie znalezioną ścieżką” do 2017 roku, a następnie pod nazwą „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie. Wiem, gdzie mieszkam” 2018-2022, dofinansowany przez Miasto Jelenia Góra w latach 2010-2016, a następnie w latach 2018-2021.

Autor i koordynator projektu – Kazimiera Kasia Pitera – nauczyciel w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystycznych im. Unii Europejskiej w Jeleniej Górze

www.sudetyzachodnie.pl

e-mail: mmojczyzna@op.pl

Jelenia Góra i okolice to jeden z najpiękniejszych zakątków Polski, często odwiedzany przez turystów, zarówno polskich, jak i zagranicznych. Niestety, ta piękna Ziemia nie zawsze jest znana pokoleniu 13-20-latków. Chociaż mieszkają tutaj od urodzenia, to niewiele mówią im takie nazwy, jak: Grodna, Perła Zachodu, Samotnia, itp. Któż powinien pokazać im te miejsca, które pamięta się później do końca życia? Jeśli nie zrobią tego rodzice, to oczywiście powinna to zrobić szkoła. Ten fakt był jednym z powodów stworzenia przeze mnie projektu „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie” adresowanego do uczniów jeleniogórskich szkół. Dodatkową inspiracją stworzenia tego projektu była lektura książki Małgorzaty Lutowskiej „Dla siebie znalezioną ścieżką”. Nazwałabym ją beletrystycznym przewodnikiem po Jeleniej Górze i okolicach. Każdy, kto ją przeczyta, będzie chciał zobaczyć miejsca, które odwiedziła bohaterka książki, a kiedy już się z nimi zapozna, na pewno zechce poznać, aż może stworzy „własną ścieżkę” poznania Jeleniej Góry i okolic.

Celem projektu „Moja Mała Ojczyzna” było poznanie przez młodzież za-
bytków Dolnego Śląska, a dokładniej Ziemi Jeleniogórskiej: zamków i pałaców,
atrakcji turystycznych (Parku Miniatur, Huty Leśnej, Chaty Walońskiej), uro-
kliwych miejsc w Karkonoszach, Górach Izerskich, Rudawach Janowickich, ale

także udział w imprezach organizowanych przez miejskie instytucje kultury (BWA, Książnicę Karkonoską, Muzeum Karkonoskie, Muzeum Miejskie Dom G.Hauptmanna), udział w warsztatach regionalnych (Dobków), itp. W projekcie jako fakultatywne działania były wycieczki do oczyszczalni ścieków i ujęć wody, oraz do archiwum. Chciałam uzmysłwić młodzieży, że przy ciągłym rozwoju gospodarczym zachowanie piękna krajobrazu wymaga rozwoju infrastruktury komunalnej oraz, że istnieją instytucje gromadzące dane o regionie dla przyszłych pokoleń.

Projekt powstał w maju 2009 r. i nieprzerwanie funkcjonował do czerwca 2022 r. Liczba szkół biorących udział w projekcie zmieniała się w różnych edycjach: w I edycji brało udział – 8 szkół, w II edycja – 14 (10 ponadgimnazjalnych i 4 gimnazja), w III edycji – 10 szkół ponadgimnazjalnych, w IV edycji – 10 szkół ponadgimnazjalnych i 2 gimnazja, w edycjach V – VIII – 16 szkół (10 ponadgimnazjalnych i 6 gimnazjów). W edycjach IX – XIII – 14 szkół, w tym 5 jeleniogórskich szkół podstawowych.

Realizacja zadań odbywała się na dwóch płaszczyznach: szkolnej i międzyszkolnej. Za działania szkolne odpowiadali koordynatorzy w poszczególnych szkołach.

Kolejnym ważnym elementem projektu była integracja młodzieży, uczącej się w jeleniogórskich szkołach poprzez organizację i udział w międzyszkolnych działaniach. W każdej edycji odbywało się od 10 do 15 potyczek. W początkowych edycjach potyczki przygotowywały szkoły zgodnie ze swoim profilem nauczania. Kiedy doszły gimnazja, a później szkoły podstawowe większość działań organizowana była przede mną i nauczycieli ZSET we współpracy z różnymi instytucjami: Książnica Karkonoska, Muzeum Karkonoskie, Dom G.Hauptmanna, Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy, Uniwersytet Ekonomiczny, Związek Gmin Karkonoskich, Fundacja „Dolina Pałaców i Ogrodów”. Potyczki międzyszkolne miały różnorodny charakter. Były to **konkursy** literackie, historyczne, filmowe, fotograficzne, krajoznawcze; **rajdy** lingwistyczne, krajoznawcze, krajoznawcze z elementami pierwszej pomocy; **warsztaty** ceramiczne, ekologicz-

ne, muzealne, fotograficzne, piekarnicze; **spotkania z regionalnymi twórcami, pisarzami; wycieczki** do regionalnych atrakcji turystycznych: Chata Walońska, Tygiel Waloński, Huta Leśna; **gry miejskie** w tym lingwistyczne, **plenery malar-skie, itp.**

Projekt zakładał także zdobywanie punktów na odznakę projektu, otrzymanie której świadczyło o znajomości Ziemi Jeleniogórskiej, ale dawało też realne korzyści, np. wstęp wolny na wystaw w BWA, w Muzeum Karkonoskim. Regulamin odznaki przewidywał zdobycie 50 pkt. na odznakę zieloną, kolejne 50 na odznakę srebrną i kolejne 50 pkt. na odznakę złotą. Do tej pory, w ciągu 7 lat odznaki projektu zdobyło: zieloną 1500 uczniów, srebrną 400 i 150 złotą. Niestety, ze względu na brak dofinansowania w 2017 roku odznak nie mogliśmy przyznać. I tak już zostało, że odznak w projekcie nie ma.

Każda edycja miała turystyczne zakończenie, tzw. Złot Gwiazdzisty (reprezentacje szkół szły różnymi trasami na miejsce zakończenia projektu), w którym bierze udział 200 – 300 osób. Odbyło się 9 takich Złotów, a niektóre nawet z udziałem władz miasta.

Dla najbardziej zaangażowanych uczniów pod koniec każdej edycji odbywały się wycieczki nagrodowe, m.in. do Czeskiego Raju, kurortu Oybin w Niemczech, do Wlenia, itp.

Wszystkie te działania pozwalały młodzieży poznać nie tylko historię tych ziem, ale także teraźniejszość. Pozwalały też zawrzeć nowe przyjaźnie. Nie tylko młodzież się integrowała, ale także nauczyciele.

W 2011 r. nawiązałam współpracę z czeską szkołą Stredni Zdravotnicka Skola w Turnovie (28. října 1390, 511 01 Turnov, Czechy, <http://www.szturnov.cz/drupal/index.php>). Młodzież z tej szkoły uczestniczyła w rajdach lingwistycznych i III Złocie Gwiazdzistym. W czerwcu 2016 roku. wraz z uczniami z ZSET, uczestniczyłam w rajdzie lingwistycznym w Czechach przygotowanym przez nauczycieli i uczniów tej szkoły.

Do tej pory w ramach projektu odbyło się:

- 19 rajdów lingwistycznych, krajoznawczych, z elementami pierwszej pomocy – ponad 1500 uczestników
- 45 konkursów – 1820 uczestników
- 12 spotkań z autorami książek o regionie, ciekawymi ludźmi, udział w wykładach-900 uczestników
- 23 warsztaty – 1150 + warsztaty malowania ozdób choinkowych i pisanek (z każdej szkoły co najmniej 20 uczniów 2 x do roku)
- 9 Złotów Gwiazdzistych – 1750 uczestników
- 4 Plenery malarskie – 300 uczestników
- 8 gier miejskich – 200 uczestników
- Wycieczki – 1) Bolków-Świny-Grodzic – 500; Książ – 300; Chata Walońska – 120; Park Miniatur – 200; Wleń – 50; Oybin – 55; Turnów i Bożkowskie Jaskinie – 55; śladami bohaterów książki „Dla siebie znalezione ścieżki” M.Lutowskiej – 55; Bolków – 50; Huta Szkła Julia w Piechowicach – 200; wycieczki w Karkonosze – 200, Góry Izerskie – 150,
- Wyjazdy do Szklarskiej Poręby i Karpacza do Centrum Edukacji Ekologicznej KPN – 400
- Archiwum Państwowe – 300
- Wycieczki autokarowe szkół projektu, tylko w tym roku odbyło się 8 takich wycieczek, w których udział wzięło 450 uczniów.
- Koncerty kolęd w językach obcych – 350

Hymn Projektu „Moja Mała Ojczyzna”

Autor słów – Małgorzata Pawlak; muzyka i śpiew Aleksander Zid

Choć świat wielki rozpościera się dokoła
Choć podróże nas czekają zakręcone
Tu horyzont wykreślony gór falbanką
Stąd pod górę się wyjeżdża w każdą stronę.

Ref. Choć kręci nas świat szeroki
Każdy z nas chyba to przyzna:
Mój dom otoczony górami
To moja mała ojczyzna.

Rozlecimy się po świecie niczym ptaki,
Każdy chętnie w podróż życia się wybierze,
Lecz wrócimy do ojczyzny naszej małej,
Gdzie po płaskim w żadną stronę się nie jedzie.

Ref. Choć kręci nas świat szeroki
Każdy z nas chyba to przyzna:
Mój dom otoczony górami
To moja mała ojczyzna.

NOWE OTWARCIE PROJEKTU MOJA MAŁA OJCZYZNA – SUDETY ZACHODNIE

**WIEM, GDZIE MIESZKAM!
2017–2022**

IX edycja rok szkolny 2017/2018

15 grudnia 2017 r.

– Koncert kolęd w językach obcych

Już po raz czwarty uczestnicy projektu Moja Mała Ojczyzna spotkali się, aby śpiewać kolędy, piosenki świąteczne, przypomnieć tradycje bożonarodzeniowe. W IV koncercie, który odbył się w auli ZSET, wzięli udział uczniowie z 8 jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych i z 5 byłych gimnazjów. Zabrzmiały pięknie kolędy w języku angielskim, niemieckim i w języku polskim. Podczas koncertu panowała świąteczna atmosfera, którą tworzyły m.in. dekoracje świąteczne, stroje uczestników oraz pięknie przygotowane stoły. Na zakończenie koncertu, oprócz wspólnego kolędowania, uczestnicy koncertu śpiewali także hymn projektu, który opracowała p. Małgorzata Pawlak (koordynator z ZSTiO) wraz z synem Aleksandrem Zydem. Napisał o nas Portalik24.pl

2 marca 2018

– Od ziarenka do materiału. Historia jeleniogórskiego woalu

Żywą lekcją historii uczniowie z jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych rozpoczęli rok 2018 w projekcie Moja Mała Ojczyzna. Uczestników przywitała Dyrektor Muzeum Karkonoskiego, pani Gabriela Zawila, wyrażając zadowolenie, że Mała Ojczyzna znowu zawitała do Muzeum.

Lekcję poprowadziła Olga Szczyżowska, pracownik Muzeum Karkonoskiego. Po lekcji uczniowie z przyniesionych przez siebie materiałów z recyklingu, ale także z materiałów przygotowanych przez pracowników Muzeum Karkonoskiego, przez dwie godziny tworzyli kreacje. Szkoły reprezentowały trzyosobowe zespoły: dwie osoby przygotowywały kreacje, jedna osoba służyła za model. Następnie pięknym korowodem z trzeciego piętra modelki przeszły na parter, gdzie na tle Chaty Karkonoskiej prezentowały wykonane stroje. Jury w składzie: Aneta Sikora-Firszt, Olga Szczyżowska i Natalia Kryszpin wyróżniły za kreatywność i staranne wykonanie oraz ciekawe zaprezentowanie stroju zespół z Elektronika, zespół z Leśnej i zespół z Mechanika. Przewodnicząca jury konkursu „Moda z odzysku” podkreśliła, że wszystkie zespoły przygotowały ciekawe stroje i dlatego każdy zespół otrzymał

dypłom za udział w konkursie. Fotorelacja na www.sudetyzachodnie.pl; Jelonka.com i na Strimeo.

5 kwietnia 2018 – Od minerału do szkła

Uczniowie z 8 jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych mieli okazję uczestniczyć w żywej lekcji historii w Muzeum Karkonoskim „Od minerału do szkła”, a następnie zwiedzili Hutę Szkła „Julia” w Piechowicach i wzięli udział w warsztatach grawerskich.

Każdy z uczestników warsztatów (również nauczyciele próbowali swoich sił) pod kierunkiem doświadczonych pracowników grawerował elementy dekoracyjne na szklance kryształowej i na wisiorku. Fachowo zapakowane prace zabraliśmy do domu. Uśmiech i poczucie dumy z własnych umiejętności uczestników tego przedsięwzięcia (o czym wcześniej nie byli przekonani) pozwala sądzić, że był to trafiony pomysł. Warto wiedzieć co ciekawego mamy w naszej Małej Ojczyźnie. Zdjęcia na stronie www.sudetyzachodnie.pl

24 maja 2018 – Śladami bohaterów książki „Dla siebie znalezionej ścieżką”. Wycieczka autokarowa

W ostatnich latach projektu uczniowie zwiedzali zadbane atrakcje turystyczne, pięknie odrestaurowane zamki i pałace, a 24 maja 2018 roku uczestnicy mieli okazję zwiedzić miejsca opisane przez Małgorzatę Lutowską w książce „Dla siebie znalezionej ścieżką”, oglądane przez bohaterkę książki, Alicję z Wrocławia”, jeszcze czekające na odbudowę. Zadania dla szkół: przeczytać powieść ze zwróceniem szczególnej uwagi na przydzielony szkole fragment, przygotować streszczenie tego fragmentu, znaleźć informacje w Internecie na temat opisanego miejsca/zabytku i przygotować plakat oddający treść danego rozdziału.

Zdjęcia na stronie www.sudetyzachodnie.pl

Po akceptacji przez autorkę książki trasy i sposobu przeprowadzenia międzyszkolnego konkursu wyruszyliśmy o 8.00 z ulicy Teatralnej na trasę: Jelenia Góra – Cieplice – Kopaniec – Kromnów – Antoniów – Stara Kamienica – Maciejowiec – Wleń – Lwówek Śląski. W Cieplicach dołączyła do nas autorka powieści, która opowiedziała o swoich przeżyciach związanych z pisaniem książki. Jednym z nich była wizyta w Kromnowie, obecnie odbudowanym obiekcie - Artystycznej Galerii Izerskiej.

Wszystkie odwiedzane obiekty zrobiły na zwiedzających duże wrażenia, ale niezapomniane na pewno będą dwa:

- przepiękne rododendrony w Maciejowcu
- obiad w sali na piętrze w Pałacu Lenno.

8 czerwca 2018 – Piknik MMO jak zwykle w Bukowcu!

Piknik Mojej Małej Ojczyzny znowu w Pałacu Bukowiec. Tym razem połączony z ogólnopolską akcją «Jak nie czytam, jak czytam».

Uwaga!!! X Jubileuszowa edycja projektu MOJA MAŁA OJCZYZNA (2018/2019)

X EDYCJĘ ROZPOCZĘLIŚMY RAJDEM

19 października 2018 – IX Rajd krajoznawczy

Rajdem rozpoczęliśmy kolejną już edycję projektu „Moja Mała Ojczyzna”. Wzięły w nim udział wszystkie jeleniogórskie szkoły ponadgimnazjalne.

Naszą przygodę w tym dniu rozpoczęliśmy przy kościółku Wang, aby następnie przejść do Domku Myśliwskiego, gdzie młodzież obejrzała film o Karconoszach. Już tu rozpoczęła się rywalizacja zespołów. Najpierw były pytania (losowane) z zakresu trasy rajdu, które przygotowała Edyta Rząsa z Zespołu

Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 w Jeleniej Górze, a następnie uczestnicy rozwiązywali test opracowany przez Piotra Wilka z Zespołu Szkół Technicznych „Mechanik”. „Po wydobyciu na światło dzienne” wiedzy naszych uczestników wyruszyliśmy w dalszą drogę, do Samotni. Tam czekał na nas przepyszny bigos i gorąca herbata. W Samotni odbyły się kolejne zmagania. Jury rajdu oceniło także strój uczestników, prezentację piosenki lub wiersza o tematyce turystycznej oraz posiadanie apteczki, niezbędnej podczas pieszych wędrówek. Po podsumowaniu punktów zdobytych przez poszczególne szkoły wręczono dyplomy i nagrody (koszulki projektu) za trzy pierwsze miejsca: I miejsce zajął Elektronik, II miejsce Mechanik, III miejsce II LO. Droga powrotna prowadziła przez Strzechę Akademicką szlakiem zielonym do Karpacza

Wycieczka była wspaniała, młodzież zadowolona, a najważniejsze, że pogoda dopisała i wszyscy bezpiecznie wróciliśmy do Jeleniej Góry.

Relacje opracowała Edyta Rząsa

9 listopada 2018 – Moja Mała Ojczyzna w Świeradowie-Zdroju i w Geoparku

Wycieczka krajoznawczo-turystyczna odbyła się w ramach projektu Moja Mała Ojczyzna -Sudety Zachodnie „Wiem gdzie mieszkam”.

W eskapadzie wzięło udział po pięciu uczniów z jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych biorących udział w tym projekcie. Zaczęliśmy od zwiedzenia Świeradowa Zdroju malowniczo położonego w sercu Gór Izerskich uzdrowiska (450 – 650 m n.p.m.). Po wyjściu z autokaru udaliśmy się spacerem do Domu Zdrojowego wybudowanego w 1899 roku według projektu znanego architekta Grossera. Najciekawszym elementem w tym obiekcie była najdłuższa na Dolnym Śląsku Hała Spacerowa (80 metrów) wybudowana z drewna modrzewiowego. Następnie zobaczyliśmy „Sztuczną Grotę”, znajdującą się obok na tarasach, gdzie niegdyś znajdowała się pijalnia wód mineralnych. Nadmienię, że w tym miejscu zaczyna się Główny

Szlak Sudecki im. M. Orłowicza oznaczony kolorem czerwonym. W tzw. międzyczasie koordynatorzy projektu spotkali się na pysznej kawie omawiając dalsze plany związane z Moją Małą Ojczyzną.

Po przejściu deptakiem świeradowskim, wysłuchaniu ciekawostek o Flinsie i świeradowskich żabach udaliśmy się do GEOPARKU w Krobicy, który znajduje się na ternie gminy Mirsk. Tam czekała już na nas Pani Danuta Wołosecka Inspektor ds. promocji i turystyki oraz redaktor naczelny „Wieści Mirska”, która oprowadziła naszą grupę po byłej sztolni kopalni rud cynku i kobaltu. Geopark to 350-metrowy odcinek tras podziemnych, wytyczonych tropem dawnych górników rud cyny, którzy wydobywali tu cenne kruszce setki lat temu. Obejrzeliliśmy dobrze zachowane wyrobiska eksploatacyjne, Pani Danuta opowiedziała nam o metodach pracy górników, budowie warstw skalnych i wielu innych ciekawostkach związanych z górnictwem oraz najbliższą okolicą a co najważniejsze mogliśmy poczuć klimat dawnych sztolni.

Kolejna nasza wyprawa zakończyła się w Jeleniej Górze, wszyscy, a przede wszystkim nasi uczniowie byli bardzo zadowoleni i prosili o jeszcze więcej takich wyjazdów poprzez, które mogliby zgłębić historię naszej Małej Ojczyzny.

Relację opracował Piotr Wilk

21 listopada 2018 – „Malowane na szkło” Warsztaty w Muzeum Karkonoskim

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w ramach kolejnego projektu „Mojej Małej Ojczyzny” wzięli udział w warsztatach zorganizowanych przez Muzeum Karkonoskie. Spotkanie składało się z dwóch części. Najpierw pracownicy Dzia-

łu Konserwacji Zbiorów pokazali uczniom wzorniki szklarskie i cenne starodruki, które zostały poddane renowacji. Mielliśmy okazję obejrzeć m.in. rejestr prac i rzemieślników Johanna Carla Preuslera z huty w Szklarskiej Porębie, wzornik motywów do rytowania na szkło oraz Biblię. Wszystkie te eksponaty pochodzą z XVIII wieku. Młodzież dowiedziała się także, w jaki sposób odnawia się tego typu zabytki i jak należy się z nimi obchodzić, aby służyły jak najdłużej. Oglądanie starodruków było połączone z wizytą w pracowni konserwatorskiej, która na co dzień nie jest udostępniana dla zwiedzających.

W drugiej części warsztatów uczestnicy spróbowali własnych sił w malowaniu szkła. Na podstawie wzorów pochodzących ze wcześniej oglądanych wzorników własnoręcznie ozdabiali szklane naczynia.

Wizyta w muzeum uświadomiła młodzieży, jak wiele trudu kosztuje konserwacja i przechowywanie eksponatów muzealnych, aby mogły służyć zarówno nam dzisiaj jak i następnym pokoleniom.

Relację opracowała Agnieszka Słowik

12 grudnia 2018 – Klimatyczne warsztaty w Dobkowie

Reprezentanci wszystkich szkół biorących udział w projekcie uczestniczyli w warsztatach ceramicznych w Galerii pod Aniołem Państwa Rudnickich.

Galeria mieści się na Pogórzu Kaczawskim we wsi Dobków. W czasie warsztatów Pani Bogusia Rudnicka zapoznała nas ze specyfiką wytwarzania wyrobów

ceramicznych i z historią powstania tego klimatycznego miejsca. W drugiej części warsztatów każdy uczestnik mógł sprawdzić swoje zdolności manualne, lepiąc z gliny naczynie pod nadzorem fachowca. Serdeczna opieka i gawędziarstwo właścicielki galerii oraz otoczenie pięknych przedmiotów pozostawiły niezapomniane wrażenie.

Relacja przygotowała: Małgorzata Pawlak

18 grudnia 2018 – Realizowaliśmy projekt śpiewająco! Koncert kolęd w językach obcych

W tym roku koncert odbył się w kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego. „Kolędników” przywitał ksiądz Janusz z tutejszej parafii, następnie młodzież

zapoznała się z historią świątyni. W koncercie wzięli udział reprezentanci ośmiu szkół ponadgimnazjalnych i Gimnazjum nr 1. Podczas koncertu mogliśmy usłyszeć kolędy i pastorałki oraz piosenki świąteczne mniej i bardziej znane, a także w różnych językach. Różnorodność wykonania i aranżacji utworów sprawiły, że z przyjemnością słuchało się wszystkich wykonawców, a klimat i miejsce pozwoliły wprowadzić nas w chwilę zadumy i świąteczny nastrój. Koncert zakończył się wspólnym odśpiewaniem znanej kolędy „Wśród nocnej ciszy”. Jedynym minusem była prawie minusowa temperatura w kościele. brrr

*Koncert kolęd i pastorałek przygotowała oraz opracowała relację z koncertu
Sylwia Sawicz*

16 stycznia 2019 – Gra muzealna w Muzeum Karkonoskim

W Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze gościła młodzież i koordynatorzy biorący udział w projekcie MMO – Sudety Zachodnie. Po przywitaniu gości przez Panią Kasię Piterę głównego koordynatora projektu oraz Panią Anetę Sikorę-Firszt Kierownika Działu Edukacji, młodzież została podzielona na zespoły według reprezentowanych szkół, następnie uczniowie odbyli krótki „spacer historyczny” po stałych wystawach z edukatorami tj z Natalią Kryszpin z Działu

Edukacji i Dominiką Waligórą z Działu Szkoła. Kolejny etap gry to część z pytaniami. Czyli wiedza oparta na zabawie jak i rywalizacji pomiędzy szkołami.

W efekcie końcowym wyłoniono trzech zwycięzców spośród zespołów, które oddały w najkrótszym czasie najwięcej poprawnych odpowiedzi. A oto oni:

I miejsce – Zespół Szkół Elektronicznych

II miejsce – Zespół Szkół Mechanicznych „Mechanik”

III miejsce – II LO im. C.K.Norwida

Na otarcie łez każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy długopis.

Jak zawsze spotkania z MMO mijają w bardzo miłej i przyjaznej atmosferze.

relacja: Aneta Sikora-Firszt

1 marca 2019 – Ekologicznie – Zimowo – Zabawowo

Tym razem wycieczka w góry składała się z dwóch etapów. Na początku w strugach deszczu dotarliśmy do Karkonoskiego Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szklarskiej Porębie, gdzie przywitał nas pan Leszek Skrętkowicz i zaprosił na prezentację multimedialną – Jak ochrona przyrody może wpływać na jakość życia i zdrowie człowieka, podczas której młodzież aktywnie włączyła się w dyskusję na temat ekologii.

Następnie przeszliśmy do Szafasu «Sielanka» przy Schronisku Kamieńczyk zmagając się z deszczem i resztkami śniegu.

Po zjedzeniu posiłku każdy uczestnik samodzielnie rozwiązywał test dotyczący Kamieńczyka i jego okolicy. Najlepszą wiedzę wykazał się Kacper Kubacki z Zespołu Szkół Mechanicznych «Mechanik» – I miejsce; II miejsce zajął – Filip

Dźwilewski również z Zespołu Szkół Mechanicznych „Mechanik”, a III miejsce przypadło – Aleksandrze Lasiewickiej z Zespołu Szkół Elektronicznych.

Natomiast w części dotyczącej zadań zręcznościowo– sprawnościowo– łamięgowych wyróżniły się szkoły :ZSET, ZSE, I LO.

Po wręczeniu nagród przeszliśmy na leśny parking do autokaru dzielnie pokonując śliską drogę... a deszcz nas nie opuszczał.

Relacja przygotowała – Anna Koziara

2 kwietnia 2019 – Sołtysia Góra – historia i ciekawostki leśne

O godzinie 9.00 odbyło się kolejne spotkanie w ramach projektu Moja Mała Ojczyzna. Tym razem gościliśmy w Zespole Szkół Przyrodniczo- Usługowych i Bursy Szkolnej na ul. Leśnej 5. Mieliśmy możliwość wysłuchać ciekawych wykładów na temat naszych karkonoskich lasów oraz historii Sołtysiej Góry. Obie prelekcje uatrakcyjnione były wyjściem w teren – tuż za bursą ZSPU znajduje się przepiękny las, który kryje wiele tajemnic – nie tylko przyrodniczych. Poza pierwszymi oznakami wiosny, na szczycie wzgórza odkryliśmy także pozostałości wieży, która została zbudowana w 1895 roku na cześć Fryderyka III Hohenzollerna

i nosi jego imię (obecnie odrestaurowana, ale zamknięta dla zwiedzających”. Pan Mirosław Kozak – nauczyciel z Zespołu Szkół Technicznych „Mechanik” i przewodnik sudecki równocześnie, opowiedział o historii tego miejsca, które było nie tylko celem spacerów kuracjuszy przyjeżdżających do Cieplic, ale także miejscem, gdzie uprawiano narciarstwo – do dziś możemy zobaczyć niewielkie pozostałości po... skoczni narciarskiej.

Druga część to spotkanie z nauczycielem przedmiotów leśnych w Technikum Leśnym w ZSPU i BS, panem Konradem Stawiarskim, który mówił o życiu lasu – nie tylko o drzewach, ale i o zwierzętach zamieszkujących karkonoskie lasy. Obie prelekcje stały się tematem testu, który napisali uczestnicy spotkania. Zwycięzcami zmagania zostali:

1. Natalia Kotarba – Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2
2. Brajan Kułakowski – Zespół Szkół Elektronicznych
3. Bartosz Kałuziński – I Liceum Ogólnokształcące

Dodatkowo odbył się konkurs fotograficzny – uczestnicy mieli za zadanie uwiecznić na fotografii pierwsze oznaki wiosny, spośród wszystkich zdjęć wybrano najpiękniejsze, zwycięzcami zostali:

1. Grzegorz Horodecki – ZST „Mechanik”
2. Krzysztof Dul – Zespół Szkół Elektronicznych
3. Mikołaj Jałocha – Zespół Szkół Elektronicznych

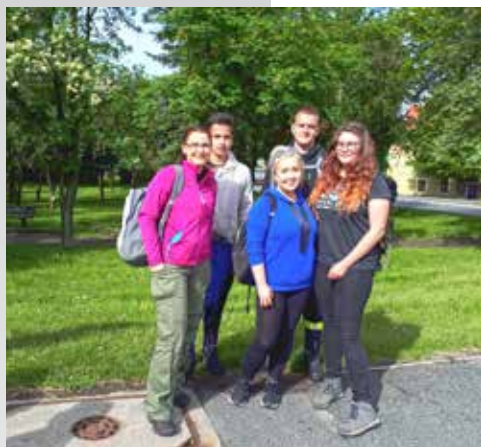
W czasie, gdy koordynatorzy sprawdzali testy, uczestnicy spotkania mogli wysłuchać prelekcji pana Krzysztofa Tęczy, który opowiedział o lawinie, która wiele lat temu zeszła w Białym Jarze, a w tym roku odsłonięto tam pomnik pamięci tych ofiar.

Po spotkaniu z gościem, przyszedł moment na posilenie się – na wszystkich czekała upieczona na grillu przez uczniów ZSPU i BS kiełbaska. Potem ogłoszenie wyników i kolejna przygoda z Moją Małą Ojczyzną zakończyła się. Tym razem mieliśmy wiele szczęścia do pogody, było pięknie, słonecznie i wszyscy świetnie się bawiliśmy. Zdjęcia w galerii..www.sudetyzachodnie.pl

Relację przygotowała: Marzena Owsiana-Czepiel

24 maja 2019 – II Rajd Krajoznawczy z elementami pierwszej pomocy

Celem rajdu było przede wszystkim rozbudzenie zainteresowania i poznanie atrakcji turystycznych regionu, zdobycie wiedzy historyczno-geograficznej o nich oraz poznanie i stosowanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w górach oraz zasad udzielania I pomocy.

Od godziny 9.00 na trasę wyruszyły pierwsze ekipy z pięciu jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych. Trasa rajdu wiodła z Cieplic Śląskich przez Marczyce, a kończyła się na górze Grodna, gdzie znajduje się romantyczna budowla w formie ruin gotyckiego zamku, obecnie odbudowanego.

Na trasie każdy zespół musiał zmierzyć się z umiejętnością udzielania pierwszej pomocy, które to zadanie oceniane było przez strażaków z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze: Artura Mądrackiego i Adriana Grzybczyka.

Na szczycie góry Grodna na uczestników rajdu czekało rozpalone ognisko, przy którym każdy z uczestników rajdu mógł upiec kiełbaskę. Po chwili odpoczynku uczniowie wzięli udział w grze terenowej oraz zwiedzili zamek księcia Henryka łącznie z wejściem na wieżę, z której rozpościera się wspaniały widok na Karkonosze.

Po podliczeniu punktów z zakresu pierwszej pomocy oraz gry terenowej jury rajdu przyznało pierwsze miejsce dla Zespołu Szkół Ekonomicznych-Turystycznych, drugie miejsce ex aequo zdobyły Zespół Szkół Technicznych „Mechanik” oraz Zespół Szkół Elektronicznych, a miejsce trzecie, również ex aequo, zdobyły: Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr2 i II Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida.

Relację opracował Piotr Wilk

31 MAJA 2019 – JUBILEUSZ 10-LECIA PROJEKTU MOJA MAŁA OJCZYZNA

W auli Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych miała miejsce uroczystość z okazji 10-lecia edukacyjnego projektu społecznego Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie. W spotkaniu wzięli udział prezydenci Jeleniej Góry, radni Jeleniej Góry, dyrektorzy jednostek kultury, dyrektorzy szkół, koordynatorzy projektu ze szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjalnych, a wreszcie uczniowie. Relacje z tej uroczystości można oglądać na stronie [Portalik24](http://portalik24.pl) i Jelonka.com.

XI edycja projektu – rok szkolny 2019/2020

4 października 2019 – X Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy

X Rajdem Lingwistyczno-Krajoznawczym rozpoczęliśmy XI edycję projektu Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie. Rajd odbył się na trasie Szklarska Poręba Centrum Edukacji Ekologicznej KPN – Tygiel Waloński – Wodospad Szklarki – Michałowice. Uczestnicy najpierw wysłuchali wykładu Leszka Skrętkowicza w CEE KPN o zagrożeniach w Karkonoskim Parku Narodowym. Po przejściu do Żelaznego Tygła Walońskiego właściciel Tygła Walońskiego – Robert Pawłowski opowiedział wszystko o Walonach i ich zwyczajach. Zadania dla młodzieży: przeczytać książkę dr Przemysława Wiatera „Walonie u Ducha Gór”, wziąć udział w quizie o KPN i Walonach. Wybrać jedno z narzędzi Walonów i nazwać go w języku angielskim. Były też mniej poważne konkursy: wbijanie gwoździa na czas, rzut surowym jajkiem do celu, itp. Dla uczestników rajdu był też bigos waloński podgrzewany w kociołku nad ogniskiem i ziemniaki upieczone w ognisku; W konkursach III miejsce zajął Mechanik, II m-ce Elektronik; I m-ce Ekonom

29 października 2019 – Odwiedzamy cmentarzyk jeńców wojennych w Borowicach

Tym razem tylko 4 szkoły biorą udział w wycieczce pieszej na trasie: Borowice – Przesieka – Wodospad Podgórnej – Podgórzyn, za to licznie. O każdej z tych miejscowości uczniowie z innej szkoły przekazali zwięzłą informację. Pierwszym etapem wycieczki były Borowice, a następnie cmentarzyk jeńców wojennych. O Borowicach mówili uczniowie z Elektronika, a o cmentarzyku uczniowie z Rzemiosł. Na cmentarzyku uczestnicy wycieczki zapalili znicze i wykonali zdjęcia w ramach konkursu fotograficznego (zdjęcia z telefonu). Następnie

wszyscy udali się niebieskim szlakiem do Przesieki i Wodospadu Podgórnej. Tutaj o Przesiece i wodospadzie Podgórnej przeczytali informacje uczniowie z Handlówki. Wodospad Podgórnej był także objęty II konkursem fotograficznym: najciekawsze ujęcie wodospadu. Stąd nieco przemarznięci uczestnicy wycieczki uda-

li się do pensjonatu Polo, gdzie czekała gorąca herbata i kawa oraz posiłek. Po posiłku uczniowie Ekonoma opowiedzieli o Podgórzynie. Następnie uczniowie przedstawiali pomysły, jakie działania projektowe warto w przyszłości realizować, a w tym czasie koordynatorzy oceniali przysłane na konkurs zdjęcia i przyznawali nagrody indywidualne.

25 listopada 2019 – Międzyszkolny konkurs na film i prezentację pod tytułem: „Ja tu mieszkam...”

Na konkurs zgłoszono 4 prezentacje i 3 filmy z pięciu szkół: „Żeroma”, „Ekonoma”, „Handlówki”, „Elektronika” i z „Rzemiosł”. Uczniowie prezentowali miejscowości, gdzie mieszkają obecnie lub miejsca, w których się urodzili. W swoich pracach ciekawie opisali Maciejową, Sosnowkę, Miłków, Stanisłów, Szklarską Porębę, Miedziankę i Jelenią Górę.

I miejsce w kategorii „prezentacja multimedialna” jury przyznało uczniowi ZSET za prezentację „Miedzianka”, II miejsce otrzymał 5-osobowy zespół z ZSR Art za prezentację „Cieplice”, a miejsce III przyznano uczennicy z ZSET za prezentację „Miłków”.

W kategorii „film” jury przyznało dwa równorzędne miejsca: uczniowi z I LO za film o Jeleniej Górze i uczniowi z ZSE za film o Sosnowce.

Publiczność, czyli uczestnicy konkursu, była zgodna z werdyktem jury, ponieważ zagłosowała na prezentację „Miedzianka” i na film „Sosnowka”.

Zwycięzcy otrzymali nagrody w postaci koszulek projektu, a pozostali uczestnicy otrzymali mapy turystyczne „Karkonosze” jako nagrody pocieszenia.

5 grudnia 2019 – Wycieczka na trasie Jelenia Góra – Siedlęcin – Wrzeszczyn + warsztaty

W programie wycieczki było zwiedzanie Wieży Książęcej w Siedlęcinie oraz warsztaty w Kowalowych Skałach we Wrzeszczynie. Zadaniem uczestników po wycieczce jest stworzenia blogu pt. *Wrzeszczy, trzeszczy i szeleści. News dnia*

16 grudnia 2019 r. – Koncert kolęd i pastorałek w językach obcych

Tym razem gospodarzem imprezy było Muzeum Karkonoskie. Przywitała nas Pani Dyrektor Muzeum – Gabriela Zawila. Następnie Pan Henryk Dumin, antropolog kultury, wygłosił zajmujący referat o tradycjach wróżbiarskich i kulinarnych związanych z Bożym Narodzeniem, pt. „Święta dobrego początku” W ramach koncertu młodzież z siedmiu jeleniogórskich szkół średnich i dwu podstawowych wyśpiewała wybrane przez siebie utwory po polsku i po angielsku. Wszyscy uczestnicy zostali obdarowani słodkim upominkiem. W atmosferze radości i świątecznego nastroju, spotkanie zakończyło się wspólnym odśpiewaniem kilku kolęd przy akompaniamencie gitar.

17 stycznia 2020 – Blog, bloga, blogu...

Uczestnicy projektu Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie podjęli się niełatwego zadania, a mianowicie napisania bloga o wycieczce do Wrzeszczyna i Siedlęcina pt. „Wrzeszczy, trzeszczy i szeleści-news dnia”. Zespoły szkół średnich przedstawiły swoje dzieło 17 stycznia 2020 r. w ZSET podczas spotkania z Panią Martą Dworakowską – podróżnikiem oraz aktorką i również absolwentką „Ekonomu”. Pani Marta opowiedziała nam o swojej wyprawie do śnieżnej, spokojnej, przyjaznej Norwegii.

5 lutego 2020 – Moja Mała Ojczyzna w Zagrodzie Sudeckiej w Dobkowie

Miały być warsztaty ceramiczne w pracowni p. Rudnickiej, ale po długotrwałych deszczach podwórko przy pracowni zamieniło się w jezioro i uczniowie z jeleniogórskich szkół średnich uczestniczyli w warsztatach w Sudeckiej Zagrodzie Edukacyjnej w Dobkowie

Najpierw wysłuchali niezwykle interesującego wykładu o budowie geologicznej Ziemi, o tworzeniu się gór i wulkanów z odniesieniami do naszego regionu. Zwiedzanie Zagrody wzbogacone zostało filmami, symulatorami, makietami, urządzeniami multimedialnymi. Druga część warsztatów poświęcona była zajęciom laboratoryjnym. Na pożegnanie pracownicy Zagrody „odpalili” miniaturę wulkanu.

Relacja: M. Pawlak

6 marca 2020 – Poznajemy Jelenią Górę ...

Po raz pierwszy uczniowie jeleniogórskich szkół podstawowych wzięli udział w imprezie projektu Moja Mała Ojczyzna -Sudety Zachodnie.

Do projektu przystąpiło 5 szkół – SP2 w Jeleniej Górze, SP10 w Jeleniej Górze, SP11 w Jeleniej Górze, SP15 w Sobieszowie i SP z Łomnicy.

Delegacje 6 uczniów z każdej ze szkół wzięły udział w spacerze po centrum miasta „Poznajemy zabytki Jeleniej Góry” z przewodnikiem sudeckim i archeologiem panem Tomaszem Miszczykiem. Podczas spaceru uczniowie mogli poznać historię jeleniogórskiej starówki oraz ciekawostki dotyczące odwiedzanych zabytków. Spacer rozpoczął się w jeleniogórskim Rynku a zakończył przy Kościele Podwyższenia Krzyża Świętego. W trakcie wycieczki po mieście wszyscy uczniowie pilnie notowali usłyszane treści. Następnie udaliśmy się do Muzeum Karkonoskiego, gdzie na wszystkich czekał pyszny poczęstunek oraz zadanie konkursowe.

Uczniowie w 3 osobowych grupach przygotowywali własną wersję legendy dotyczącej danego zabytku oraz kolorowali przydzielony im obrazek przedstawiający ten zabytek.

Jury miało niełatwe zadanie, ale po długiej debacie wybrali zwycięzców, którymi zostali: 1 miejsce: SP 11; 2 miejsce SP 11; 3 miejsce SP 10.

Gratulujemy i dziękujemy wszystkim zespołom wraz z opiekunami za mile spędzony czas. :)

Relacja: Monika Lisowska-Lac

XII edycja projektu – rok szkolny 2019/2020

XII edycja projektu MMO miała się rozpocząć 16 października 2020 r. rajdem lingwistyczno-krajoznawczo-ekologicznym we współpracy z Karkonoskim Parkiem Narodowym. Niestety, ze względu na nauczanie zdalne zawieszono wszystkie działania do końca roku kalendarzowego 2020.

Pandemia – nauczanie zdalne – lockdown

Powrót uczniów do szkół w maju i czerwcu zaowocował w XII edycji projektu:

- 1) wycieczką do Bukowca z przejściem pieszym z Mysłakowic szlakiem czerwonym przez Mrowiec, zwiedzaniem atrakcji turystycznych Bukowca i powrotem do Mysłakowic – uczniowie ZSET
- 2) uczniowie szkół podstawowych (SP 10 i SP 11) wzięli udział w warsztatach w Gospodarstwie Agroturystycznym „Kowalowe Skały” we Wrzeszczynie.

Tradycyjnego zakończenia projektu nie udało się zorganizować, albowiem w szkołach uczniowie nadrabiali materiał, którego nie udało się zrealizować podczas nauczania zdalnego.

XIII edycja projektu – rok szkolny 2021/2022

27 września 2021 – Światowy Dzień Turystyki z “Moją Małą Ojczyzną”

Uczniowie z 9 jeleniogórskich szkół wraz z opiekunami uczcili ten dzień rajdem krajoznawczo – integracyjnym na trasie Karpacz – kościółek Wang – Polana - Domek Myśliwski - schronisko Samotnia. Pogoda dopisała.

9 zespołów walczyło o nagrody w konkursie na zdjęcie „Wrzesień w Karkonoszach”, najlepiej przygotowany turystycznie zespół (strój, obuwie, apteczka), i integracja (poznanie podczas przejścia trasy maksymalnie dużej ilości uczniów z innych szkół z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pandemicznego. I tak:

- 1) w konkursie „Wrzesień w Karkonoszach” wyróżniono zdjęcia zespołów z ZSRArt, z I LO i z ZSET;
- 2) za najlepiej przygotowany do wędrowki po górach Jury uznało zespół II LO;
- 3) w konkursie integracja, ale z zachowaniem zasad bezpieczeństwa zwyciężyły Zuzia z ZSET i Natalia z III LO

Na pamiątkę wędrowki po górach z „Moją Małą Ojczyzną” i wspaniałym przewodnikiem Panią Krystyną Szychowską wszyscy uczestnicy otrzymali długopisy „firmowe”, które mogą się przydać w kolejnych konkursach.

Pani przewodnik również na trasie kontrolowała czy uczniowie uważnie słuchają jej opowieści i dobre odpowiedzi nagradzała słodkim co nieco.

ralnych składników.. Pan Maciej i Pani Grażynka poprowadzili nas poprzez tajemnice ziołarstwa i wytwarzania kremów domowym sposobem. W warsztatach wzięli udział uczniowie z 8 jeleniogórskich szkół średnich wraz z koordynatorami projektu. Zielony Wulkan to jest to!

13 października 2021 – Co rośnie na łące i w ogrodzie

Pod takim hasłem uczniowie jeleniogórskich szkół podstawowych nr 2, nr 6, nr 10, nr 11, nr 15 (po 8 osób + opiekun) wzięli udział w warsztatach zielarsko-kosmetycznych w Zielonym Wulkanie w Rzeszówku. Był spacer edukacyjny z Panem Maciejem Zawieruchą po terenie gospodarstwa (ogród, łąki), z wykorzystaniem interaktywnych metod nauczania (gry, zabawy, płasy), rozpoznawanie ziół i roślin, opowieści o ziołach. Były też zajęcia laboratoryjne: ZIOŁOWE KOSMETYKI. Tym razem uczniowie własnoręczne wykonali ziołowe mydełka słuchając opowieści Pani Marty Zawieruchy o ziołach, historii i anegdot o higienie. Uczestnicy warsztatów zabrali do domów efekt warsztatów: kolorowe i pachnące mydełka, a szkoły wzbogaciły regionalna biblioteczkę o książkę Przemysława Wiatera „Laboranci u Ducha Gór”.

5 października 2021 – Moja Mała Ojczyzna w Zielonym Wulkanie – Warsztaty zielarskie

To kolejny piękny dzień, który spędziliśmy na łonie natury, poznając różne zioła i ich zastosowanie w codziennym życiu, a także nauczyliśmy się jak zrobić krem z natu-

28 października 2021 – Spacerkiem po Jeleniej Górze i nie tylko...

Uczniowie z jeleniogórskich szkół średnich wzięli udział w kolejnej imprezie projektu „Spacerkiem po Jeleniej Górze i nie tylko”. Tym razem była to gra miejska „Tajemniczy rynek Jeleniej Góry” i spacer do Siedlęcina. Głównym celem projektu, a więc i tej imprezy, było poznanie przez uczniów jeleniogórskich szkół historii i atrakcji miasta Jelenia Góra oraz okolic. Dziewięć 4-osobowych zespołów rywalizowało w dwóch kategoriach: gra miejska i przygotowanie informacji o obiektach znajdujących się w centrum miasta oraz na trasie spaceru: Jelenia Góra – Wzgórze Krzywoustego z wejściem na wieżę – Dobrze Zródło – Perła Zachodu i Jezioro Modre – Siedlęcina – Wieża Książęca w Siedlęcinie.

W grze miejskiej najwięcej punktów zdobyły zespoły: II LO im. C.K. Norwida – I miejsce; ZSET im. Unii Europejskiej – II miejsce; ZST „Mechanik” – III miejsce.

Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy i kalendarze: *Jelenia Góra kre-ską Jacka* Wydawnictwa Ad Rem

Za informacje o obiektach na trasie należy wyróżnić II LO. Uczniowie nie tylko opowiedzieli uczestnikom o Wzgórzu Krzywoustego i znajdującej się na nim wieży, ale także przygotowali fiszki dla wszystkich zespołów z tymi informacjami. Fiszki jako pisana informacja mają posłużyć zespołom przy przygotowaniu bloga lub filmu reklamującego spacer po centrum Jeleniej Góry najpierw szlakiem zielonym, a następnie żółtym nad rzeką Bóbr przez Perłę Zachodu do Siedlęcina. Zespoły mają na przygotowanie dwa tygodnie czasu, a następnie zespoły zaprezentują je podczas kolejnego spotkania w ramach projektu. Wszyscy uczniowie otrzymali też pamiątkowe czapki. Identyfikatory niestety były do zwrotu.

19 listopada 2021 – Konkurs zielarski „Laboranci u Ducha Gór”

W auli Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych odbył się konkurs ze znajomości ziół i ich zastosowania oraz pokaz parzenia herbaty z ziół i degustacja. Uczestnikami konkursu byli uczniowie, którzy wzięli udział 5 października 2021 w warsztatach zielarsko-kosmetycznych w Rzeszówku. Autorem pytań do tej części był pan Maciej Zawierucha. II część pytań przygotowała pani Edyta Zawodna, która na początku spotkania

przypomniała w skrócie treść książki Przemysława Wiatera „Laboranci u Ducha Gór”. Pani Aneta Sikora-Firszt, Kierownik Działu Edukacji w Muzeum Karkonoskim, w imieniu komisji konkursowej w składzie: Aneta Sikora-Firszt, pani Edyta Zawodna i pan Maciej Zawierucha ogłosiła zwycięzców:

I miejsce – Małgorzata Ziemba z ZSET

II miejsce – Anna Mazurek z I LO

III miejsce – Maria Kowalewska z ZSE

Komisja nie mogła przyznać nagród zespołowych, w związku ze zróżnicowaną ilością uczniów w poszczególnych reprezentacjach.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe torby z logo projektu, a zwycięzcy koszulki projektu i książki „Kuchnia Ducha Gór” (Małgorzata Ziemba).

Egzemplarze książki „Kuchnia Ducha Gór” trafiły do biblioteczek regionalnych w szkołach projektu.

Rozstrzygnięty został również konkurs na najlepszy blog lub film, reklamujący Jelenią Górę oraz spacer z Jeleniej Góry do Siedlęcina. Dyplomy zwyciężcom zespołom wręczył gość specjalny konkursu pan Janusz Łyczko, Wiceprezydent Miasta Jeleniej Góry. Zwycięzcy konkursu otrzymali torby z logo projektu i koszulki.

I miejsce ex aequo: za blog Zespół nr 9 – ZSET ; Zespół nr 1 – II LO

Wyróżnienia: Zespół nr 8 – ZSE za film; Zespół nr 3 – ZSLiZ nr 2 za prezentację; Zespół nr 4 – ZST „Mechanik” za relację z gry miejskiej i spaceru do Siedlęcina

Pokaz parzenia herbaty z ziół! Pan Maciej Zawierucha w swoim żywiole ☺

Kolędowanie w językach obcych 2021 – zdalnie

Niestety, znowu zajęcia zdalne pomieszały nam szyki. I koncert kolęd odbył się zdalnie. Uczestniczyli w nim

ZSLiZ nr 2 (Handlówka)

ZSP-U (Leśna)

ZSE (Elektronik)

ZSET (Ekonom)

ZST „Mechanik”

Wszystkich kolęd można posłuchać na www.sudetyzachodnie.pl

21 marca 2021 – Warsztaty w Muzeum Karkonoskim „Moda w recydingu – recycling w modzie”

W Muzeum Karkonoskim przywitaliśmy wiosnę radośnie!

W ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie”, uczniowie szkół ponadpodstawowych wzięli udział w Warsztatach Recydingu, których efektem był konkurs „Moda w recydingu – recycling w modzie”. W edukacyjnej, a jednocześnie pełnej humoru zabawie, wzięli udział uczniowie z 7 jeleniogórskich szkół ponadpodstawowych. Młodzież wykazała się olbrzymią inwencją

twórczą, a zaprojektowane przez nich stroje budziły fascynację nie tylko koleżanek i kolegów, ale również Dyrektor Muzeum, nauczycieli i konkursowego jury.

Obrady jury były na tyle burzliwe, że przyznano dwa pierwsze miejsca!

1 miejsce: ZSET i ZSP-UiBBS; 2 miejsce: ZST „Mechanik”; 3 miejsce: ZSE Wyróżnienia:

II LO im. C. K. Norwida i ZSLiZ nr 2
Gratulujemy Wszystkim uczestnikom!
Relację opracowała Aneta Sikora-Firszt.

28 marca 2022 – Tajemnice Centrum Jeleniej Góry – gra miejska 2022

Uczniowie reprezentujący jeleniogórskie szkoły podstawowe, które uczestniczą w projekcie Moja Mała Ojczyzna (SP2, SP 6, SP 10, SP 11, SP 15), wzięli udział w grze miejskiej „Tajemnice Centrum Jeleniej Góry”. A oto zadania:

- prezentacja szkół (uczniowie opowiadają o swojej szkole (2 minuty)

- zapoznanie z planem centrum Jeleniej Góry + układanie puzzli
- zapoznanie z zasadami gry miejskiej „Tajemnice Centrum Jeleniej Góry”
- losowanie zabytków/obiektów, o których przygotowują krótką informację w języku angielskim,
- przejście na Plac Ratuszowy na krótki spacer z przewodnikiem Tomaszem Miszczykiem (Muzeum Karkonoskie) (wszyscy uczniowie otrzymali czapki projektu)
- zespoły otrzymują karty pracy i samodzielnie poszukują odpowiedzi na pytania,
- powrót do auli ZSET:
- prezentacja wylosowanego zabytku Jeleniej Góry w języku angielskim.;
- podsumowanie osiągnięć zespołów;
- wręczenie dyplomów i nagród (uczniowie mieli możliwość wybrać sobie nagrodę: koszulki projektu, torby projektu, książki)

Najlepiej i najszybciej wszystkie zadania rozwiązał zespół ze szkoły nr 10

Podczas całej imprezy uczniom towarzyszyły uczennice ZSET, które opiekowały się uczniami z poszczególnych szkół (Ania – SP 11, Małgosia – SP 10, Emilka – SP 6, Gabrysia – SP 15, Małgosia – SP 2).

26 kwietnia 2022 – Spacerkiem z Jeleniej Góry do Siedlęcina (sponsor PKS TOUR Jelenia Góra)

Uczniowie trzech jeleniogórskich szkół podstawowych (SP 2, SP10, SP15) wraz z opiekunami wzięli udział w wycieczce organizowanej w ramach projektu Moja Mała Ojczyzna przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych.

Uczniowie rozpoczęli spacer w Jeleniej Górze przy dworcu PKS, następnie przeszli przez Wzgórze Krzywoustego, wdrapali się na wieżę, skąd podziwiali panoramę miasta oraz Kotlinę Jeleniogórską. Wrócili na żółty szlak i wzdłuż Bobru wędrowali przez Perłę Zachodu, Jezioro Modre, aż do Wieży Książęcej w Siedlęcinie. Tam nieco spóźnionych uczestników powitała pani Ludmiła w stroju damy z epoki i oprowadziła po komnatach zamkowych. Przystępnie dla młodych ludzi przedstawiła historię i ciekawostki związane z Wieżą i malowidłami ją zdobiącymi. A ponadto: uczniowie na całej trasie opowiadali ciekawostki związane z mijanymi po drodze obiektami oraz wymyślali legendy o Wieży Książęcej i piosenki o Małej Ojczyźnie. Po zwiedzaniu był też czas na ognisko

i kielbaski. A kiedy wszyscy zaspokoili głód, zgodnie regulaminem wycieczki uczniowie z poszczególnych szkół prezentowali: strój turystyczny, apteczkę, legendę i piosenkę. Jury w składzie: Aneta Sikora-Firszt (Muzeum Karkonoskie) i Ewa Steyer – Machajska (ZSET) wszystko oceniały i skrupulatnie punkty podliczały. Podsumowując zaangażowanie uczniów wszystkich szkół przyznały wyróżnienie uczniom z SP 10, którzy zdobyli największą ilość punktów. Wszyscy uczniowie otrzymali gadżety projektu, sami mogli wybrać nagrodę dla siebie. Do wyboru były koszulki, czapki, torby. O godzinie 12.30 po uczestników wycieczki przyjechał autokar zasponsorowany przez PKS Tour Jelenia Góra, którym uczniowie bezpiecznie wrócili do Jeleniej Góry. Dziękujemy Pani Dorocie Karmelicie – Pani Prezes PKS TOUR Jelenia Góra - za zasponsorowanie autokaru dla uczniów jeleniogórskich szkół podstawowych

27 kwietnia 2022 – Kuchnia Ducha Gór. Smaki Karkonoszy – konkurs kulinarny

W auli ZSET miała miejsce prezentacja najlepszych prac (filmy, prezentacje), przysłanych na konkurs kulinarny. Uczniowie wybierali jeden z przepisów z książki „Kuchnia Ducha Gór. Smaki Karkonoszy” i przygotowywali go samodzielnie. Swoje gotowanie filmowali, robili zdjęcia, a nawet konsumowali, ale również na zdjęciach lub filmach. Niestety, widzowie nie mieli okazji popróbować tych dań. Jury konkursu przyznało miejsca w konkursie kolejno:

I miejsce film Handłówki – Zupa piwna (oczywiście, piwo bezalkoholowe:))

II miejsce – prezentacja + film Ekonoma – Uczta chłopska

III miejsce ex aequo: film ZST „Mechanik” – Dumny Henryk i prezentacja Elektronika – Zupa gulaszowa z lanymi kluskami

Wyróżnienie za prezentację przyznano I LO za placek z kruszonką

25 maja 2022 – Zakończenie XIII edycji projektu i całego projektu

Uczniowie z 8 jeleniogórskich szkół ponadpodstawowych wzięli udział w zakończeniu projektu w miejscowości Zachełmie w hotelu Chojnik. Trasa przejścia: Sobieszów-Zachełmie – hotel Chojnik – Sobieszów. Odbyły się rozgrywki sportowe i konkursy wiedzy na temat regionu.

WYCIECZKI SZKÓŁ PROJEKTU

W ramach XIII edycji projektu „Moja Mała Ojczyzna. Wiem, gdzie mieszkam.,” nawiązując do tradycji poprzednich lat, każda szkoła projektu organizuje jedną wycieczkę autokarową, której celem jest poznanie atrakcji turystycznych, historii Jeleniej Góry i regionu.

I LO – Krzeszów – Chełmsko Śląskie – Kamienna Góra

13 października klasa 2g z I Liceum Ogólnokształcącego im. S. Żeromskiego uczestniczyła w wycieczce w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna”. Zgodnie z celami projektu wyjazd miał pogłębić wiedzę młodzieży na temat Jeleniej Góry i okolic, jej mieszkańców, historii i kultury tych ziem. Nasi uczniowie odwiedzili pocysterskie opactwo w Krzeszowie, w którym zapoznali się z historią reformacji na Śląsku oraz z jej skutkami. Z Krzeszowa udali się do Chełmska Śląskiego, w którym podziwiali zespół domów tkaczy i poznali niezwykłą historię miejscowości. Ostatnim punktem wycieczki było zwiedzanie podziemi w Kamiennej Górze trasą turystyczną „Projekt Arado – Zaginione laboratorium Hitlera” Przejście przez podziemne tunele było jednocześnie lekcją

historii związaną z czasem II wojny światowej.

ZSRArt. – Wycieczka do Książa

W poniedziałek udaliśmy się na wycieczkę szkolną w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna” do Wał-

brzycha na Zamek Książ. Tam poznaliśmy zamkowe tajemnice, takie jak hipotezy o przeznaczeniu wojennym podziemi, czy miejscu pochówku Księżnej Daisy. Przeszliśmy także przez zapierające dech w piersiach wnętrza zamku. Na końcu mieliśmy okazję zwiedzić Palmiarnię, w której znajduje się ponad 250 gatunków roślin, które reprezentują florę różnych stref klimatycznych i różnych kontynentów.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych – wycieczka do Książa

W środę 20 października uczniowie klasy 3d z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w ramach projektu Moja mała Ojczyzna, zwiedzili Książ: sale zamkowe, podziemia i palmiarnię. Pogoda była sucha, kolorowa i słoneczna, czyli jak zwykle w projektowych wyprawach – dopisała.

ZSLiZ nr 2 – wycieczka do Bazyliki Mniejszej w Krzeszowie oraz Tajnego Laboratorium Hitlera w Kamiennej Górze.

21.10.2021 r. w ramach projektu Moja Mała Ojczyzna 46 uczniów z Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 w Jeleniej Górze uczestniczyło w wycieczce do Bazyliki Mniejszej w Krzeszowie oraz Tajnego Laboratorium Hitlera w Kamiennej Górze. Mimo trudnej pogody wycieczka niezwykle udana, a uczniowie proszą o jeszcze. Bardzo dziękujemy:)

Zespół Szkół Elektronicznych – wycieczka Na Madagaskar w Łącznej

Uczniowie Elektronika tym razem wybrali się na wycieczkę integracyjną na Madagaskar do Łącznej. Ogród zoologiczny w Łącznej to drugie takie miejsce na terenie Dolnego Śląska. ZOO w Łącznej w swojej kolekcji posiada ponad 100 gat. zwierząt z całego świata: tygrysy, kangury, surykatki, antylopy, wilki polarne, lemury katta. Zwierzęta spotykane w sudeckich lasach i okolicznych gospodarstwach domowych żyją tu obok gatunków dzikich i egzotycznych. Największą atrakcją tego wyjątkowego miejsca jest lew berberyjski, który niestety podczas naszej wizyty nie dał się obejrzeć 🐾

Możliwość obcowania z dziką zwierzyną to nie jedyna atrakcja tego obiektu. To także świetne miejsce aby oderwać się od codziennych spraw, odpocząć i wyciszyć się. Po wyczerpującej wędrowce po dość rozległym terenie ZOO wszyscy odpoczywali na łonie natury i za-

jadali pieczone kielbaski

Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych – wycieczka do Krainy Wygasłych Wulkanów

Pogoda ,jak zawsze nam dopisała i środową wycieczką do Krainy Wygasłych Wulkanów można zaliczyć do udanych. Młodzi ludzie z Ekonomia mieli okazję obejrzeć romański kościół w Świerzawie. Po-

dziękowania należą się szczególnie mamie jednej z uczennic – Pani Ewie Pinkiewicz, która umożliwiła nam obejrzenie zabytku i zorganizowała oprowadzanie. Widoki z Wieży Widokowej w Gozdnie roztaczały się na całe Karkonosze i Góry Kaczawskie. Ostatnim punktem programu wycieczki w ramach MMO było wejście na Ostrzycę „polską Fujiyamę”. Trzeba przyznać, że roztaczające się przed nami pejzaże tonęły w słońcu i jesiennych kolorach, a wszystko spowolnione i wyciszone, jakbyśmy zwiedzali okolicę Gór Kaczawskich trochę zapomnianą i przez to niezwykle urokliwą.

ZST „Mechanik” – Kamienna Góra i okolice

Uczniowie, wraz z nauczycielami Panią Iwoną Kudosz i Panią Anetą Palińską, wzięli udział w wycieczce zorganizowanej w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna”. Listopadowy dzień pozwolił na chwilę zadumy nad losem jeńców wojennych pracujących przy budowie podziemi, które w czasie II wojny światowej były jednym z centrów technologicznych niemieckiego przemysłu lotniczego. Uczniowie poznali historię Kamiennej Góry i okolic, poznali

uzbrojenie III Rzeszy oraz sposoby walki. Zwiedziliśmy również Górę Parkową, na której znajdują się dwa pomniki: Ofiar nazizmu i pomnik upamiętniający bitwę pod Trutnovem. Przeszliśmy również ścieżką historyczną, której głównymi punktami są ekspozycje sprzętu i pojazdów militarnych z czasów II wojny światowej.

Trzydzieści lat minęło, jak jeden dzień...

W maju 2009 roku w Książnicy Karkonoskiej spotkali się ludzie, którzy uwierzyli we mnie, uwierzyli, że społeczny projekt edukacyjny – poznawanie małej ojczyzny przez młodzież jeleniogórskich szkół, to dobry pomysł. Uwierzyli w to i we mnie: śp. Basia Latosińska, Marcin Zawila, wtedy dyrektor Książnicy Karkonoskiej i Ala Raczek, wtedy zastępca dyrektora Książnicy Karkonoskiej. A potem Ala poprowadziła mnie do innych, którzy na rzecz tego projektu pracowali i wspierali go. O każdej osobie mówiła w samych superlatywach Nie mogłam nie zaufać, więc rozpoczęłam z nimi współpracę.

Współpraca ta przyniosła wspaniałe efekty. Oto oni. Nie wszyscy. Niektórzy nie mogli być z nami, a niektórzy nie mogli być na scenie, ale byli w teatrze. Dziękuję, że byliście ze mną.

To zdjęcie z uroczystości wręczenia mi statuetki „Zasłużony dla Jeleniej Góry” za propagowanie wśród młodzieży jeleniogórskich szkół miasta Jeleniej Góry i regionu jeleniogórskiego. Bez tych wspinających osób od prawej: Anety Sikory-Firszt, Krysi Szychowskiej, Basi Cymańskiej-Garbowskiej, Ewy Ignaczak, Julity Zapruckiej, Reginy Chrześcijańskiej, Ali Raczek, Joanny Marczewskiej, Krzysztofa Tęczy, (ta między dyrektorką a Krzysiem to ja, nagrodzona) byłoby mi trudno to wszystko zorganizować. Dziękuję za przyznanie tytułu Radzie Miejskiej Jeleniej Góry i wręczenie statuetki widocznym na zdjęciu od lewej Wiceprezydentowi Panu Januszowi Łyczce (który jeszcze nie raz pojawi się na naszych zdjęciach) i Przewodniczącemu Rady Miasta Jeleniej Góry Panu Wojciechowi Chadży. Dziękuję również pani Annie Bałkowskiej, Przewodniczącej Komisji Oświaty UM JG, która wspierała ten projekt całym sercem.

Ten tytuł dedykuję przede wszystkim mojemu mężowi, który mnie zawsze w moim dziele prowadzenia edukacji regionalnej wspierał oraz Wszystkim tym, którzy kochają Małą Ojczyznę – Sudety Zachodnie i uczą młodzież miłości do Małej Ojczyzny, wspierając przez 13 lat projekt Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie. ♥

Ten projekt nie zaistniałby bez koordynatorów z jeleniogórskich szkół oraz dyrekcji i nauczycieli z mojej szkoły, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, ale też i innych szkół, chociażby nauczycieli języków obcych. Nie udałooby się zrealizować tylu imprez dla tak wielkiej ilości uczniów. Dziękuję

Projekt Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie po negatywnej decyzji dotyczącej dofinansowania na rok 2022 na realizację zadań projektu, definitywnie się kończy.

Patriotyczna idea pokazania młodzieży, w jak pięknym miejscu przyszło im żyć, przegrała. Tak kończą się społeczne inicjatywy i zaangażowanie nauczycieli na rzecz rozwijania lokalnego patriotyzmu i rozwijania zainteresowań młodych ludzi.

Podsumowanie

Czym ten projekt był? I czy warto było go realizować? Oto kilka opinii wyrażonych po wiadomości, że nie będzie dofinansowania projektu przez władze miasta i projekt po 13 latach kończy się.

Sylvia Sawicz

koordynator projektu w Zespole Szkół Elektronicznych

Tak na początek super cytaty do tego tematu:

*Ubogi jest ten, kto nie zna i nie
miłuje ziemi,*

na której się urodził i żyje.

Podobny jest do drzewa bez korzeni.

skąd może czerpać soki potrzebne do życia?

W jaki sposób będzie owocować?

Z moich obserwacji oraz rozmów z uczniami można wywnioskować, że młode pokolenie niewiele wie o dziejach swojej rodzinnej miejscowości.

Poprzez realizację projektu możemy przybliżyć historię Jeleniej Góry i okolic. Powrót do okresu świetności miasta pozwoli wyrobić w uczniach poczucie dumy i przynależności do społeczności lokalnej, regionu i kraju. Szacunek i więź z miejscem, w którym żyjemy pozwoli nam Jeleniogórczom świadomie włączać dorobek regionu do wspólnego dziedzictwa kulturowego Europy.

Realizacja tego projektu ma na celu również pobudzanie uczniów do aktywności w kierunku samodzielnego zdobywania wiedzy z różnych źródeł informacji, kształtowania dociekliwości w ich poszukiwaniu oraz inspirowania do pracy indywidualnej i zespołowej.

Kolejną korzyścią, jaką przyniesie projekt, to praca nad zadaniami projektowymi, która jest okazją do wzmocnienia więzi międzypokoleniowych. Rodzinne odkrywanie historii przodków jest ogromną wartością i mądrym sposobem spędzania czasu wolnego wraz z rodziną.

Ponadto:

- budzenie zainteresowania przeszłością miasta i regionu
- poznanie ciekawych obiektów historycznych miasta
- poznanie sylwetek wybitnych Jeleniogórczan
- dostrzeganie piękna krajobrazu oraz walorów turystycznych naszego miasta i regionu
- kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej
- integracja uczniów ze środowiskiem lokalnym
- wzmocnienie więzi międzypokoleniowych uczeń– rodzice-dziadkowie
- współpraca z wartościowymi instytucjami

Dzięki realizacji projektu uczniowie, ale także członkowie ich rodzin poszerzą wiedzę o mieście i regionie i przez pryzmat historii dostrzegą wartość i piękno w otaczającej nas rzeczywistości. Uczniowie nabędą również szereg umiejętności interdyscyplinarnych takich jak: planowanie i organizowanie własnej pracy i pracy w grupie, wykorzystanie różnorodnych źródeł informacji, prezentowanie informacji w ciekawy sposób również z wykorzystaniem technik multimedialnych.

Zastosowane metody pracy bazują na wrodzonej ciekawości uczniów i kreatywności. Pozwalają na bezpośredni kontakt ze środowiskiem społecznym i przyrodniczym.

To najlepszy projekt jaki znam, który tak mocno integruje młodzież z różnych szkół.

Joanna Marczevska

dyrektor Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Różnorodność działań i ich realizacja w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna” towarzyszą mi od początku mojej pracy w ZSET JG.

Właściwie nie pamiętam szkoły, którą kieruję funkcjonującą bez tego projektu. Tak więc obraz naszej szkoły w jej murach, ale także w moim sercu, na terenie innych szkół, naszego miasta i całego regionu kształtuje się z czynnym udziałem uczniów będących uczestnikami projektu.

Sama, choć często zajęta szkolnymi sprawami, uczestniczyłam w niektórych działaniach. Pamiętam wspaniały rajd na zakończenie kolejnej, rocznej edycji projektu. Był to rajd do muzeum – Domu Władystimila Hofmana w Szklarskiej Porębie, gdzie wraz z 100-osobową grupą uczniów, ze wszystkich średnich szkół z Jeleniej Góry, śpiewaliśmy turystyczne piosenki, opowiadaliśmy sobie o wyprawach w góry i jedliśmy pyszny bigos. Rajd kończyło wręczenie pucharu przechodniego szkole, której działania w ramach projektu były najlepsze, co skutkowało zdobyciem największej liczby punktów zebranych przez konkretną szkołę w danym roku szkolnym.

Tradycją naszej szkoły, jako koordynatora wszystkich działań, było zapraszanie uczestników projektu do naszej szkoły. Pani Katarzyna Pitera – pomysłodawca, organizator, „Koordynator szkolnych koordynatorów” wraz z uczniami zapraszała mnie na wszystkie imprezy organizowane w naszej szkole i poza jej murami. Miałam zawsze przyjemność witać przybyłych gości i uczestniczyć w zadaniach konkursowych przewidzianych dla uczestników spotkań.

Gośćmi honorowymi naszych spotkań byli ludzie kultury naszego miasta i całego regionu – pracownicy Muzeów, Biura Wystaw Artystycznych, Karko-

noskiego Parku Narodowego, poeci, aktorzy i artyści z naszego miasta, autorzy książek o regionie i inni pasjonaci, propagujący wiedzę o naszym pięknym zakątku Polski i świata. Zresztą ich twórczość i aktywność w środowisku, była często kanwą do opracowania zadań konkursowych dla uczestników projektu. Poprzez twórczość lokalnych artystów uczestnicy projektu przez 13 lat poznawali uroki i niesamowitą wartość kulturową „Małej Ojczyzny”. Dzięki uczestnictwie w projekcie piękno i ogromna wartość dziedzictwa kulturowego regionu na zawsze pozostanie w ich sercach.

Agnieszka Słowik

koordynator w Liceum Ogólnokształcącym im. S. Żeromskiego

Jestem nauczycielem, j. polskiego w I LO im. S. Żeromskiego w Jeleniej Górze. Do projektu dołączyłam w czasie drugiej edycji. Jelenią Górę i okolice uważam za swoją małą ojczyznę, więc idea projektu wydała mi się jak najbardziej słuszna. Kolejne imprezy uświadamiały mi, jak wiele jest niezwykłych miejsc do odkrycia w naszym regionie i ilu ciekawych rzeczy można się jeszcze o nim dowiedzieć. Projekt dał mi także możliwość odwiedzenia zabytków i lokalizacji, które są trudno dostępne dla pojedynczego turysty.

Myślę, że nie do przecenienia jest przyświecająca naszym przedsięwzięciom idea zainteresowania młodzieży bogactwem kulturowym i przyrodniczym regionu. Dla nas, nauczycieli, jest to sprawa najważniejsza: przekazywać uczniom wiedzę, budzić w nich nowe pasje i zainteresowania, wyrabiać dobre nawyki. Myślę, że to się nam udało: „Moja Mała Ojczyzna” pokazała młodzieży, że żyjemy w pięknym regionie o wielu możliwościach. Uświadomiła im, że nie trzeba uciekać do dużego miasta, aby wieść satysfakcjonujące życie. Przekonała do idei aktywnego wypoczynku na łonie natury. Mam nadzieję, że projekt odrodzi się za jakiś czas w nowej formule, by służyć kolejnym pokoleniom uczniów jeleniogórskich szkół.

Paweł Dernoga

dyrektor ZSPUiBS

Z wielkim żalem przyjąłem informację, że wieloletni projekt Moja Mała Ojczyzna, w którym udział biorą wszystkie szkoły ponadpodstawowe, przestaje być finansowany. To wielka strata zarówno dla nauczycieli, uczniów i ich rodziców. W czasie trwania projektu udało się wypracować wiele pozytywnych relacji między szkołami, wiele cennych nagród książkowych wzbogaciło bibliotekę szkolną. Szkoły zostały też wyposażone w sprzęt w postaci kamer, laptopów i aparatów. Odbyło się wiele konkursów wiedzy i wyjazdów w atrakcyjne, często nieznanne miejsca, które będzie zdecydowanie trudniej zorganizować, jeśli projekt przejdzie pod projekt unijny. Będzie to duża strata również dla samego miasta.

Ała Raczek

13 lat to kawał życia. Przez ten czas zmieniłam zawód, trzykrotnie pracę, objechałam kilkanaście dalekich, niekiedy nawet egzotycznych krajów, Polskę od morza do Tatr, przez pół roku mieszkałam w stolicy, a wszystko po to, żeby w końcu zrozumieć, że choć całe dorosłe życie tęsknię za rodzinnym Wrocławiem i przyjaciółmi z dzieciństwa, to tu, w Sudetach Zachodnich jest moja mała ojczyzna. Tu mogę na niedzielny obiad pójść do Schroniska pod Łabskim Szczytem i popatrzeć na wszystko z góry. Wiem, że tam w Kotlinie mieszkają ludzie podobni do mnie, pozytywnie zakręceny, na których zawsze mogę liczyć. Projekt "Moja mała ojczyzna" rozwinął się z inicjatywy Kasi Pitery z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych i trwał dzięki pracy społeczników, nauczycieli, samorządow-

ców, przewodników, animatorów kultury i regionalistów. Skupiał ludzi twórczych i aktywnych. Edukował uczniów jeleniogórskich szkół na ambasadorów miasta i regionu. Pomnażał wiedzę uczestników o historii, kulturze i geografii turystycznej Sudetów Zachodnich. Wartością dodaną była integracja środowiska lokalnego, organizatorów i młodzieży, wokół wspólnej sprawy. Wszystko kiedyś się kończy. Pozostaną wyłącznie miłe wspomnienia i prawdziwe przyjaźnie

Marzena Owsiana-Czepiel

Moja Mała Ojczyzna to projekt niezwykle, trudno uwierzyć, że od tylu lat, każdego roku mogliśmy się spotykać na szlakach, poznawać przepiękne miejsca naszej okolicy bliższej i dalszej i nikt nigdy nie powiedział, że wie wszystko i był wszędzie. Niezwykłe miejsca, ale i niezwykli ludzie – uczniowie się zmieniali, ale my – koordynatorzy spotykaliśmy się każdego roku w niemal identycznym składzie. Moja przygoda z projektem zaczęła się od pierwszej edycji, każdego roku z ogromną radością brałam udział w działaniach, byłam świadkiem tego, jak młodzi ludzie ze zdziwieniem odkrywają piękno naszej ziemi. Wielokrotnie zdarzało się, że byli zaskoczeni w jakim cudownym miejscu żyjemy. Kasiu, jestem bardzo wdzięczna, że dzięki Tobie tak wiele sama mogłam się nauczyć i poznać. Czasami nie zdajemy sobie sprawy, że nie trzeba daleko podróżować, aby odnaleźć bogactwo natury, kultury, aby spotkać fantastycznych ludzi. Moja Mała Ojczyzna to symbol wspólnego działania, pasji, świetnej zabawy i mądrze spędzonego czasu.

Aneta Sikora-Firszt

kierownik Działu Edukacji w Muzeum Karkonoskim

Ze smutkiem przyjmuję informację, że w tym roku kończy się jedyny w swym rodzaju projekt „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie”, który przed 13 laty zainicjowała i wymyśliła Pani Kazimiera Pitera. Kiedy w 2010 roku zaproponowała mi współpracę przy koordynacji niektórych działań związanych z tym projektem z ramienia Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze, nie zdawałam sobie sprawy wówczas jak wpłynie to na moje postrzeganie pracy z młodzieżą naszych lokalnych szkół. Wszelkie działania podjęte przez Kazimierę Piterę wciągały mnie bez reszty i rodziły nowe pomysły, które mogły wzbogacić rozłożony na lata projekt. Przez kolejne edycje „Mojej Małej Ojczyzny” organizowaliśmy dziesiątki warsztatów, spotkań, prelekcji i rajdów lingwistycznych, w których aktywnie uczestniczyli uczniowie z Jeleniej Góry i ich opiekunowie. Dzięki współpracy z Panią Kazimierą Piterą i ja mogłam poznać dziesiątki ciekawych miejsc naszego regionu, naszej – Mojej Małej Ojczyzny tj. Sudetów Zachodnich.

Praca z młodzieżą pomogła mi w rozwijaniu i wzbogacaniu wielu form działalności przydatnych w kierowaniu Działu Edukacji Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze.

Dziękuję za wieloletnią, owocną i twórczą współpracę, która była dla mnie wspaniałym doświadczeniem i inspiracją do moich działań wzbogacających promowanie naszego regionu, naszej Małej Ojczyzny.

Projekt „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie” wpłynął niewątpliwie na kształtowanie postaw patriotycznych i utożsamianie się młodych ludzi z ich ziemią rodzinną. Budził dumę z tego faktu i utrwalał świadomość o wyjątkowości naszej Małej Ojczyzny.

Monika Lisowska-Lach

koordynator projektu w SP nr 2 im. Bolesława Chrobrego

Z projektem Moja Mała Ojczyzna „poznaliśmy się” na III Rajdzie Lingwistycznym w 2011 roku. I to była miłość od pierwszego wspólnego spaceru. Kiedy zaczęłam pracę w Gimnazjum nr 1 przy pierwszej możliwej sposobności zaangażowałam się w działania projektowe i ponownie spotkaliśmy się na Chojniku podczas Rajdu w 2014 roku, na który dzielnie wnieśliśmy konia z kartonu. Od tego momentu zaczęła się moja ścisła, trwająca kilka lat współpraca z koordynatorem, a po połączeniu Gimnazjum nr 1 ze Szkołą Podstawową nr 2 sama zostałam szkolnym koordynatorem projektu. Czy było warto? Bardziej niż warto. Moja Mała Ojczyzna to cudowni ludzie, fantastyczna atmosfera, nutka adrenaliny, niezapomniane przygody i mnóstwo świetnej zabawy. A wszystko to połączone z nauką, poznawaniem historii oraz walorów naszego regionu. Zabrakło by miejsca by opisać wszystkie wspomnienia i odwiedzone miejsca oraz poznane osoby. Czy jestem w stanie opisać najpiękniejsze wspomnienie? Nie, zbyt ich było. Najpiękniejszy był fakt, jak młodzież odkrywała Sudety Zachodnie w ramach projektu i to z jaką chęcią uczestnictwa upominali się o kolejne działania. Ogromne podziękowania dla Kasi Pitery za stworzenie czegoś tak fantastycznego. Mam nadzieję, że ten projekt będzie trwał jeszcze długo.

Kryścia Szychowska

Moja Mała Ojczyzna – projekt definitywnie zakończony w 2022.

Będąc wieloletnim koordynatorem projektu „Moja Mała Ojczyzna” w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych w Jeleniej Górze widziałam jak młodzież z zapałem uczestniczyła w tym przedsięwzięciu. Z zapałem też i ja angażowałam

się w działania MMO z takim skutkiem, że po zaprzestaniu w 2016 r. pracy w szkole, w ramach wolontariatu, jako przewodnik górski sudecki prowadziłam młodzież po karkonojskich szlakach. Przyjemnie było widzieć ich uśmiechnięte twarze i przypatrywać się jak sobie radzą w przygotowanych dla nich konkursach, jak z zainteresowaniem słuchają opowieści o historii miejsc, w których byli i ludziach z tymi miejscami związanych. Zróżnicowane tematycznie warsztaty to była „woda na młyn”, która uwalniała u uczniów wyobraźnię i pomysłowość.

Na zdjęciach zamieszczonych w tej publikacji nie ma wszystkich działań, które odbyły się w czasie trwania projektu, ale ta mała część pokazuje w jakich interesujących wydarzeniach mogła uczestniczyć młodzież dzięki „Mojej Małej Ojczyźnie”.

Wielkie podziękowania dla Kasi Pitery za MMO :)

Ewa Steyer-Machajska

koordynator projektu w ZSET

Czy było warto?

Pytanie otwarte, czyli łatwo nie będzie, pomyśli i westchnie z pewnością niejeden uczeń w trakcie egzaminu. Podobne odczucia doznałam i ja kiedy przychodził czas planowania i przygotowań wielu wydarzeń związanych z projektem Moja Mała Ojczyzna. Działania wydawałyby się czasami wręcz proste, zwłaszcza dla nauczycieli, którzy, zawsze angażują się w życie szkoły i klasy. Niemniej jednak te pozornie proste dla nas przedsięwzięcia wymagają sporego wysiłku. Jakiego? Postaram się pokrótce opisać te doświadczenia od kuchni, ponieważ jest w nich dynamiczność, czasem coś nieprzewidzianego, zaskakujące rozwiązania albo problemy i takie właśnie lubię najbardziej.

Plan trzeba wymyślić, następnie przegadać, potem niewykonalne wyeliminować, znowu przegadać, policzyć kasę i wtedy zaczyna się najlepsze, czyli realizacja idei. Absolutnym dopełnieniem tych działań jest naturalnie zadowolenie uczestników. To oczywiście bardzo skrótowe podsumowanie, ale ja tak właśnie zapamiętam ‘making of’, czyli jak wszystko powstało ‘od kuchni’.

Poświęcam temu tyle uwagi, ponieważ każde z tych działań przyczyniło się do zdobywania lub doskonalenia wielu umiejętności. Jakich? Takich, o których często nawet nie zdajemy sobie sprawy, że je mamy i możemy wykorzystać. Projekt skupia wielu ludzi, trzeba umieć rozmawiać, negocjować, osiągać porozumienie. Każde wydarzenie Projektu Moja Mała Oj-

czynna pobudza do przeczytania czegoś nowego o naszym regionie. Trasę należy zaplanować i sprawdzić.

Podsumowując tę myśl, chcę powiedzieć, że wszystkie działania, w których brałam udział były dla mnie kształcące i rozwojowe przede wszystkim dzięki ludziom, których poznałam, ale też dzięki pięknym miejscom, które już znałam lub poznałam na nowo i zawsze do tych osób i miejsc chętnie powracam. Czy było warto? – Yes.

Ania Ziętek

koordynator projektu w Liceum Ogólnokształcącym im. C.K. Norwida

Funkcję koordynatora projektu Moja Mała Ojczyzna pełniłam tylko jeden rok (2021/2022), gdyż w poprzednim roku szkolnym z powodu pandemii koronawirusa projekt nie był realizowany. Bardzo żałuję, że moja przygoda z Moją Małą Ojczyzną trwała tak krótko. Był to wspaniały czas, w trakcie którego poznałam nowych ludzi, zwiedziłam ciekawe miejsca. Największą jednak satysfakcję dawał entuzjazm i radość, z jaką uczniowie przystępowali do zadań projektowych. Bardzo się cieszę, że przez krótką chwilę mogłam być częścią społeczności Mojej Małej Ojczyzny.

Sylvia Sawicz

koordynator projektu w Zespole Szkół Elektronicznych

I przy okazji kilka słów o mnie do książki :)

Moja przygoda z projektem zaczęła się w 2015 roku. Początkowo miałam zastąpić na "chwilę" koleżankę, która wcześniej była koordynatorem, ale trochę się przedłużyło i jestem do dziś :), choć nie była to planowana zmiana i trochę

byłam zaskoczona, to dzisiaj mogę powiedzieć, że jestem wdzięczna za to, że to właśnie ja miałam szczęście Ją zastąpić. To wyjątkowy i bardzo wartościowy projekt, bo nie znam żadnego innego, który, by tak aktywnie integrował młodzież wszystkich jeleniogórskich szkół. Lata spędzone z projektem uzmysłowiły mi jak wiele zyskałam, bo zobaczyłam i dowiedziałam się tak wiele o naszym regionie i wspaniałych miejscach. Dziękuję wszystkim koordynatorom za wspaniałą atmosferę i miło spędzony czas, a Kasi Piterze za ogromne poświęcenie, niesamowitą charyzmę i przewodnictwo w tym projekcie – wspaniały człowiek i wzór do naśladowania. Obyśmy jeszcze nie raz mieli okazję spotkać się w takim gronie.

Aneta Palińska

koordynator projektu w ZST „Mechanik”

Niewielu uczniów, a i nauczycieli, zdawało sobie sprawę z perełek kulturowych, które kryją się w naszym regionie. Szczególnie młodzież, zainteresowana wirtualnym światem rozrywek i nierzezywistym światem polubień, patrz przyjaźni na fb, nie zdawała sobie sprawy z wartości rdzennych, miejscowych! To dzięki ryzykownemu „pójściu za daleko” udało się odkryć dla młodzieży jeleniogórskich szkół magiczny świat Kotliny Jeleniogórskiej. W końcu uczniowie mogli być dumni z miejsc, w których mieszkają, bo je poznali. Brałam udział w różnych projektach, ale nigdy nie widziałam takiej fascynacji uczniów, zaangażowania i entuzjazmu. Nie da się kształtować świadomego Europejczyka, bez kompetentnego i wrażliwego lokalnego obywatela.

Projekt „Moja Mała Ojczyzna” jest wart kontynuowania, dlatego, że w swojej prostocie tworzy wartości niemierzalne, ulotne, ale niezbędne do kształtowania świadomego obywatela.

I tak można dalej wyliczać korzyści płynące z realizacji projektu, bo jest to świetna sprawa. Każdy dobry pedagog i człowiek, któremu dobro naszej młodzieży leży na sercu, zobaczy to i doceni.

Tulita Izabela Zapruccka

dyrektor Muzeum Karkonoskiego

„Moja Mała Ojczyzna” stała się naszą lokalną, dobrą marką. Dziękuję Pani Kasi Piterze i wszystkim koordynatorom projektu za pełne pasji zaangażowanie w owocnie realizowaną edukację regionalną. Przez lata liczne rzesze młodzieży biorącej udział w projekcie w Muzeum Miejskim „Dom Gerharta Hauptmanna” i w Muzeum Karkonoskim, dawały również nam muzealnikom wiele satysfakcji z pracy i utwierdzenie w wierze, że to co robimy, ma głęboki sens. Jako Dyrektor Muzeum, ale także jako Jeleniogórzanka jestem szczęśliwa i dumna, że dzięki temu projektowi nasze miasto i region zyskały tak wielu młodych ambasadorów kultury.

Anna Liskiewicz

koordynator projektu w Szkole Podstawowej Nr 6, nauczycielka języka niemieckiego w Szkole Podstawowej Nr 6 oraz w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych w Jeleniej Górze

Czy było warto brać udział w projekcie Moja Mała Ojczyzna? Że było warto, to mało powiedzieć!

Projekt inspirował do poznania własnego środowiska i specyfiki regionu, wzbogacił mnie o nową wiedzę i doświadczenia wynikające z podejmowanych działań warsztatowych, organizowanych spotkań, wędrowek i wycieczek. Moja Mała Ojczyzna pozwoliła dostrzec piękno najbliższej okolicy, jej walorów turystycznych i krajoznawczych.

Ania Drobna

koordynator w ZSL i Z nr 2 w Jeleniej Górze

Co do informacji o projekcie Moja Mała Ojczyzna to nie mam zbyt dużego doświadczenia, a jednak ogromną pewnością o słuszności sprawy i wielkim dobru z tym związanym dla dzieci i szkół.

Z pozytywów to co mi natychmiast przychodzi do głowy to:

- możliwość integracji uczniów z różnych poziomem szkół,
- poznawanie pięknych bliskich terenów tak bogatych w dobra natury, historii, kultury, dobra ludowe – nieznane perełki okolic!
- ukazanie i wdrażanie do nowych form spędzania wolnego czasu.
- odkrywanie nowych pięknych miejsc – tak blisko.
- uatrakcyjnianie metod edukacyjnych
- i tak można dalej wyliczać, bo jest to świetne dzieło i każdy dobry pedagog to zobaczy i doceni, dlatego dziękuję za organizację oraz proszę o kontynuację projektu Moja mała ojczyzna.

Dla mnie Moja Mała Ojczyzna to fajna przygoda, dobra atmosfera, ciekawe przeżycia i pozytywne emocje. To poznawanie ciekawych ludzi, odkrywanie nowych miejsc i poszerzanie umiejętności i wiedzy. Aktywne spędzanie czasu oraz nauka przy dobrej zabawie. Cieszę się, że mogłam uczestniczyć.

Magda Baniewska

koordynator projektu w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych

Jestem nauczycielem języka niemieckiego i angielskiego w zespole szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego w Jeleniej Górze. Od kilku lat pełnię także rolę koordynatora w projekcie „Moja Mała Ojczyzna. Sudety Zachodnie”. Udział w projekcie okazał się niesamowitą przygodą, zarówno dla mnie jak i dla moich uczniów. Zanim przystąpiliśmy do projektu, wydawało nam się, że nasz region nie ma dla nas żadnych tajemnic, w końcu tu mieszkamy. A tak naprawdę okazało się, że każda wyprawa odkryła przed nami to co piękne i nieznanne. Przez ten czas poznaliśmy mnóstwo ciekawych miejsc, mnóstwo cudownych ludzi z pasją, którzy pielęgnują tradycje naszego terenu, a także mieliśmy okazję do integracji. Moi uczniowie, którzy przez ostatnie kilka lat brali udział w projekcie, nie mogli doczekać się każdej kolejnej wycieczki. I choć można pomyśleć, że jedynym celem dzisiejszej młodzieży było „wyrwanie się ze szkoły”, to w tym przypadku tak nie było. Z ogromną chęcią ruszaliśmy na każdą kolejną przygodę. Kilka razy nasza szkoła stawała na podium w konkursach organizowanych w ramach projektu, co świadczy o dużym zapale i zaangażowaniu uczniów w ten projekt. Kiedy możesz uczyć się przez zabawę, poznawać niesamowitych ludzi i miejsca, do uczestnictwa nie trzeba nikogo namawiać. Warsztaty gliniarskie, produkcja własnych kremów, wyprawy w góry, gry miejskie, zwiedzanie zamków czy kopalni...nie sposób wymienić tu wszystkich atrakcji. Nikt z nas nie zapomni tego czasu, na zawsze będą nas łączyć te piękne wspomnienia. Dziękujemy głównemu koordynatorowi projektu, Pani Kazimierze Piterze z całego serca :) Dzięki niej mieliśmy okazję być częścią tego niesamowitego projektu i doświadczyć tak wielu atrakcji oraz pozytywnych emocji. Nie zapomnimy, dziękujemy i doceniamy – Natalia, Kornel, Gabryś, Michał, Jeremi, Szymon, Bartek i Magdalena.

Andrzej Sekiewicz

nauczyciel wychowania fizycznego w Zespole Szkół Ekonomiczno – Turystycznych w Jeleniej Górze, przewodnik sudecki, trener i sędzia koszykówki, miłośnik turystyki pieszej i rowerowej

Jestem mieszkańcem „Stolicy Karkonoszy” i od urodzenia to Moja Mała Ojczyzna. Takim właśnie mianem określa się Jelenią Górę. Turystyka stanowi tutaj jedną z podstawowych dziedzin życia mieszkańców regionu jeleniogórskiego. Czerpię z niej korzyści prawie wszyscy mieszkańcy. Dlaczego nie mieliby po turystykę sięgnąć także uczniowie jeleniogórskich szkół poznając swoją okolicę w okresie dojrzewania. Warto się zastanowić nad projektem „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie” stanowiącym ciekawą formę zajęć pozalekcyjnych – niejako stanowiącym „prawdziwą skarbnicę wiedzy”. Wzbogaca uczniów o nowe wiadomości i doświadczenia oraz uzupełnia luki w treściach programowych. A wszystko to w pięknym terenie otaczającym każdą szkołę w Kotlinie Jeleniogórskiej. Jednym z poważniejszych problemów współczesnej szkoły jest bierność i bezczynność uczniów pojawiająca się wraz z rozwojem technologii informatycznej w XXI wieku, która może spowodować narastanie negatywnych postaw wśród uczniów (siedzący tryb życia, brak wiadomości o najbliższej okolicy, dewastowanie zabytków – to tylko niektóre z nich). Najbliższa okolica (m.in. Dolina Pałaców i Ogrodów) to wyborne miejsce na zmianę tego stanu rzeczy, oczywiście przy znacznym zaangażowaniu grona pedagogicznego szkoły. Aby temu przeciwdziałać zaangażowałem się właśnie w projekt „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie”. Ta forma daje doskonałą możliwość kształtowania właściwych postaw wśród uczniów.

Edyta Rząsa

koordynator projektu w ZSLiZ nr 2 w latach 2010–2020

Moja przygoda jako koordynatora ZSLiZ nr 2 w Jeleniej Górze z projektem MMO rozpoczęła się w drugiej edycji. Miałam zaszczyt zastąpić mojego kolegę Kazimierza Bielawskiego. Przez ten czas zawsze podziwiałam realizację i zaangażowanie Katarzyny Pitery (pomysłodawcy projektu). Setki uczniów naszej szkoły miało możliwość brania udziału w: konkursach, potyczkach, koncertach, wycieczkach i warsztatach. Dzięki projektowi poznałam wielu wspaniałych ludzi, jeleniogórskie szkoły zbliżyły się do siebie współpracując ze sobą dla wspólnego dobra uczniów i naszego regionu. Poznałam nowe miejsca, gdzie mogę wybrać się z moimi bliskimi, a uczniowie ze swoimi rodzinami. Nie ma nic piękniejszego jak usłyszeć od absolwentów, że nigdy nie zapomną tych chwil spędzonych w projekcie.

Dziękuję, że mogłam być z Wami ♥

Edyta Rząsa – wieloletni koordynator projektu, protokolant i kronikarz

Piotr Wilk

koordynator projektu w ZST „Mechanik” w latach 2009–2011 i 2018/2019,
obecnie dyrektor w ZST „Mechanik”

To już 13-lat! Minęło 13 lat, odkąd projekt wymyślony przez Panią Katarzynę Piterę „Moja Mała Ojczyzna” został skutecznie wprowadzony i realizowany w jeleniogórskich szkołach.

Przez 13 lat nie powstał w Jeleniej Górze projekt edukacyjny, który dorównałby MMO. Bez wątpienia lata 2009–2022 można śmiało nazwać dekadą Mojej Małej Ojczyzny, która w gigantyczny sposób przyczyniła się do rozbudzenia zainteresowania, poznania i pokazania jeleniogórskiej młodzieży ich Małej Ojczyzny. Uczniowie, którzy uczestniczyli w tym projekcie, a było ich naprawdę wielu, to młodzi ludzie, którzy zostali zainfekowani pozytywnym bodźcem do dalszego odkrywania i poczucia przynależności do tego regionu.

Moja przygoda z tym projektem rozpoczęła się w 2009 roku, w czasie pierwszego spotkania koordynatorów, którzy jeszcze wtedy nie wiedzieli, na co się piszą, ale wszyscy byli pełni zapału, pomysłów i zadawali sobie pytanie, czy się uda.

Pierwsze lata w MMO to nowe zadania do wykonania, wiele pracy, przygotowań, organizacji konkursów i spotkań, ale przede wszystkim - satysfakcja z efektów naszych działań. Młodzież Zespołu Szkół Technicznych „Mechanik” uczestnicząca w projekcie, bardzo pozytywnie odnosiła się do możliwości poznawania ciekawych miejsc, zabytków, spotkań z interesującymi postaciami.

Po kilku latach bycia koordynatorem, musiałem sprostać nowym wyzwaniom i przekazać koordynację projektu mojej koleżance i wspaniałej osobie, Anecie Palińskiej, która kontynuowała wytyczoną już ścieżkę. Ja mogłem tylko pomagać i kibicować w realizacji tego zadania. Pamiętam, że 7 lat temu życzyłem Pani Kasi Piterze i wszystkim koordynatorom wytrwania w projekcie i doczekania 10-lecia. Życzenia się spełniły.

Pozdrawiam serdecznie wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do sukcesu projektu „Sudety Zachodnie – Moja Mała Ojczyzna”.

*Kilka fotek
dla upamiętnienia
wspólnie przeżytych chwil*

*...Nie zgaśnie tej przyjaźni żar
Co połączyła nas
Nie pozwolimy by ją starł
Nieubłagany czas*

*Kto raz przyjaźni poznał moc
Nie będzie trwonić słów
Przy innym ogniu w inną noc
Do zobaczenia znów...*

Fragment pieśni pożegnalnej (Ogniska już dogasa blask)

Źródło: https://www.tekstowo.pl/piosenka,biesiadne,ogniska_juz_dogasa_blask.html

Książki projektu:

